Bwrdd Rhaglen - Cynllun Ymateb
Programme Board – Response Plan

Cyfarfod / Meeting

13:00, Dydd Llun 27 Ebrill 2026 / 13:00, Monday 27 April 2026

Microsoft Teams

AGENDA

<table>
<tr><th>Rhif / No</th><th>Amser /Time</th><th>Eitem / Item</th></tr>
<tr><td>1</td><td>13:00 – 13:10</td><td>Croeso a Chyflwyniadau / Welcome and Introductions

• Datgan Buddiant / Declaration of Interests
• Cylch Gorchwyl / Terms of Reference</td></tr>
<tr><td>2</td><td>13:10 - 13:25</td><td>Diweddariadau / Updates

• Sally Holland, Cadeirydd y Bwrdd / Chair of the Board
• Cyngor Gwynedd</td></tr>
<tr><td>3</td><td>13:25 – 13:35</td><td>Cofnodion a Phwyntiau Gweithredu 2.3.2026 / Minutes and Action Points 2.3.2026</td></tr>
<tr><td>4</td><td>13:35 – 13:45</td><td>Blaenoriaethu / Prioritisation</td></tr>
<tr><td>5</td><td>13:45 - 14:45</td><td>Adroddiad Cynnydd a Rhaglen Waith / Overview Report and Work Programme:
<table>
<tr><th></th><th>Thema / Theme</th><th>Arweinydd Thema Theme Leader</th></tr>
<tr><td>Thema 1</td><td>Llais y Plentyn a Chefnogi Dioddefwyr
Voice of the Child and Supporting Victims</td><td>Gwern ap Rhisiart</td></tr>
<tr><td>Thema 2</td><td>Rheoli Honiadau a Phryderon am Oedolion sy'n gweithio gyda Phlant
Managing Allegations and Concerns about Adults who work with Children</td><td>Dylan Owen</td></tr>
<tr><td>Thema 3</td><td>Hyfforddiant a Pholisïau
Training and Policies</td><td>Ian Jones</td></tr>
<tr><td>Thema 4</td><td>Llywodraethu
Governance</td><td>Alison Halliday</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>Thema 5</td><td>Arferion Cyfyngol
Restrictive Practices</td><td>Llion Williams</td></tr>
<tr><td>Thema 6</td><td>Cynllunio ac Ymateb i Argyfwng
Emergency Planning and Response</td><td>Catrin Love</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>6</td><td>14:45 – 15:15</td><td>Eitem Penodol / Specific Item

• Adolygiadau Llywodraeth Cymru / Welsh Government Reviews
o Adolygu Gweithdrefnau Llywodraethiant Diogelu / Strengthening Safeguarding Governance Review – Taryn Stephens a/and Sian Jones
o Adolygiad o Gyrff Llywodraethu Ysgolion / School Governing Bodies Review – Emyr Harries
• Strategaeth Llywodraeth Cymru / Weld Government Strategy
o Trosolwg o’r Stratgeaeth 10 mlynedd Atal ac Ymateb I Gam-drin Rhywiol Plant yng Nghymru 20206 – 2036 / Overview of the 10 Year Strategy for preventing and responding to child sexual abuse in Wales 2026-2036 – Taryn Stephens
• Cynllun Ymateb: Fersiwn i Blant a theuluoedd/ Response Plan: Version for children and families
o Cyflwyno draft cyntaf o fersiwn i blant o’r Cynllun Ymateb am sylwadau ac adborth y Bwrdd / Presenting a first draft of the Child Friendly Version of the Response Plan for the Boards views and feedback – Ffion Jones</td></tr>
<tr><td colspan="3">Dogfennau atodol er gwybodaeth yn unig / Additional documents for interest only

• Cofrestr Risg / Risk Register
• Crynodeb – Beth sydd wedi newid? / Summary – What has changed?
• Crynodeb – Beth fydd yn cael ei wneud yn y 6 mis nesaf? / Summary – What will be done in the next 6 months?
• Rhaglen Waith Trawma Wybodus ac Y Ffordd Gywir / Trauma Informed and the Right Way Work Programme
• Fframwaith Sicrwydd Ansawdd yr Adran Plant / Children’s Department Quality Assurance Framework</td></tr>
</table>

CYLCH GORCHWYL – CYNLLUN YMATEB: CYFIAWNDER TRWY EIN DEWRDER

Pwrpas:

1. Gwirio a herio cynnydd priodol ac amserol ar y 7 ffrwd waith sydd yn y Cynllun Ymateb: Cyfiawnder trwy ein dewrder.
2. Gwirio a herio fod cyflawniad y materion unigol o fewn pob ffrwd waith yn drwyadl a phriodol.
3. Adolygu cynnwys y Cynllun Ymateb: Cyfiawnder trwy ein dewrder wrth i'r sefyllfa ddatblygu, a sicrhau fod y Cynllun yn cael ei addasu i ymateb yn briodol ac amserol ac yn ymateb i argymhellion yr Adolygiad Ymarfer Plant.
4. Adrodd yn ôl i Gabinet y Cyngor yn rheolaidd ar gynnydd priodol ac amserol y ffrydiau gwaith.
5. Gall y Bwrdd Rhaglen goladu sylwadau a phwyntiau dysgu sydd â goblygiadau y tu hwnt i Wynedd, a bydd yn adrodd ar y rhain i'r awdurdodau cenedlaethol priodol - rhai ohonynt yn cael eu cynrychioli ar y Bwrdd hwn.

Trefniadau'r Cyfarfod:

- Lle bynnag y bo modd, trefnwch fod dirprwy addas o ran statws yn gallu adrodd ar eich rhan, os na allwch fod yn bresennol.
- Bydd cofnodion a dogfennau'r Bwrdd yn gyhoeddus ar wefan y Cyngor yn dilyn y cyfarfod, oni bai am eitemau eithriedig.
- Gofynnir i bob cyfranogwr ddatgan unrhyw fuddiant personol ar ddechrau pob cyfarfod os y bydd angen gwneud hynny
- Bydd aelodau allanol yn cyfarfod yn chwarterol am hanner awr cyn i'r cyfarfod ddechrau gyda'r Cadeirydd i drafod boddhad gyda chynnydd ac unrhyw gwestiynau y dymunwn eu codi. Bydd ysgrifennydd o Wynedd yn mynychu'r rhag-gyfarfod hwn a bydd nodiadau'n cael eu cymryd, er tryloywder. Bydd yr un trefniadau a'r uchod hefyd yn berthnasol ar gyfer Aelodau Cabinet.
- Bydd y rhan fwyaf o gyfarfodydd yn cynnwys un neu fwy o eitemau sylweddol fesul cyfarfod, megis edrych ar un ffrwd waith yn fanwl neu ystyried adroddiad (ee CPR).

Aelodaeth:

a. Cadeirydd:

- Sally Holland, Cadeirydd

b. **Aelodau Etholedig:**

- Nia Jeffreys (Arweinydd y Cyngor) – CYNG/COUN
- Menna Trenholme (Dirprwy Arweinydd y Cyngor) – CYNG/COUN
- Dewi Jones (Cynghorydd) – CYNG/COUN
- Llio Elenid Owen (Cynghorydd) – CYNG/COUN

c. Swyddogion:

- Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr) - Tim Arweinyddiaeth
- Dylan Owen (Cyfarwyddwr Corfforaethol a Chyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol) - Tim Arweinyddiaeth

- Gwern Ap Rhisiart (Pennaeth Adran Addysg) - Adran Addysg
- Ian Jones (Pennaeth Gwasanaethau Corfforaethol) - Adran Gwasanaethau Corfforaethol
- Nia Grisdale (Rheolwr Gwasanaeth Cyfreithiol) - Tim Arweinyddiaeth
- Sharron Williams Carter (Pennaeth Cynorthwyol Cefnogi Teuluoedd) - Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd
- Sion Gwynfryn Williams (Rheolwr Cyfathrebu ac Ymgysylltu) - Adran Gwasanaethau Corfforaethol
- Sarah Marion Jones (Arweinydd Tim Cyfathrebu) - Adran Gwasanaethau Corfforaethol
- Iwan Gwilym Evans (Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol / Swyddog Monitro)
- Catrin Love (Pennaeth Cynorthwyol – Gwasanaethau Corfforaethol)
- Llion Williams (Arweinydd Ansawdd Diogelu a Llesiant) – Adran Addysg
- Alison Halliday (Pennaeth Cynorthwyol Cefnogaeth Ysgolion) - Adran Addysg

Ch. Cynrychiolwyr y Sector Addysg:

- Elin Walker Jones (Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Friars) – CYNG/COUN
- Margaret Davies (Pennaeth Ysgol Friars)
- Rhian Parry Jones (Cynrychiolydd - Grŵp Cadeiryddion Penaethiaid Ysgolion)

d. Cynrychiolwyr Allanol (*Sylwedyddion Gweithredol*):

- Dyfrig Ellis, Estyn
- Sian Roberts, Arolygiaeth Gofal Cymru
- Kevin Barker, Arolygaeth Gofal Cymru
- Lou Bushell-Bauers, Arolygaeth Gofal Cymru
- Taryn Stephens, Llywodraeth Cymru
- Nicola Edwards, Llywodraeth Cymru
- Georgina Haarhoff, Llywodraeth Cymru
- Rocio Cifuentes, Comisiynydd Plant
- Lina Liu, Comisiynydd Plant
- Geraint Davies, Bwrdd Diogelu Rhanbarthol

Cyfrifoldeb Aelodau Cabinet fydd gosod cyfeiriad gwleidyddol strategol y meysydd gwaith dan eu cyfrifoldeb, tra hefyd yn craffu ar waith swyddogion a'u cefnogi.

Bydd cynrychiolwyr allanol yn gweithredu fel sylwedyddion gweithredol yn cynnig cyngor a her annibynnol i waith a gweithrediad y Bwrdd.

Noder - Gall aelodaeth y Bwrdd ganiatáu hyblygrwydd i eraill i ymuno ar gyfer eitemau penodol (yn ddibynnol ar yr agenda).

Trefniadau Adrodd:

Bydd y Bwrdd Rhaglen Cynllun Ymateb : Cyfiawnder trwy ein dewrder yn adrodd i'r Cabinet unwaith pob chwarter ar ddatblygiad y ffrydiau gwaith.

Gall y Bwrdd Rhaglen goladu arsylwadau a phwyntiau dysgu sydd â goblygiadau y tu hwnt i Wynedd, a bydd yn adrodd am y rhain i'r awdurdodau cenedlaethol priodol.

Amserlen:

Bydd y Bwrdd Rhaglen yn parhau i gyfarfod nes bod yr holl gamau gweithredu yn y cynllun ymateb wedi'u cwblhau a bod aelodau'r Bwrdd yn fodlon bod tystiolaeth mewn perthynas â'r mesurau effaith a restrir yn dangos effeithiolrwydd y camau gweithredu hyn.

Bydd y Cadeirydd yn adolygu'r amserlenni tebygol yn Hydref 2025, pan fydd cymhlethdod a graddfa'r gwaith sy'n ofynnol yn dilyn cyhoeddi'r Adolygiad Ymarfer Plant wedi'i asesu, ac yn adrodd ar hyn i'r Bwrdd. Bydd hyn yn parhau i gael ei adolygu yng nghyfarfodydd y Bwrdd.

CYFRINACHOL - DIM I'W GYHOEDDI

Bwrdd Rhaglen - Cynllun Ymateb
Programme Board – Response Plan

Cyfarfod / Meeting

12:30, Dydd Llun 2 Mawrth 2026 / 12:30, Monday 2 March 2026

Microsoft Teams

Yn bresennol:

Cadeirydd:
Sally Holland (SH)

Allanol:
Geraint Davies – Bwrdd Diogelu Plant Gog.Cymru (GD), Lina Liu – Commisiynydd Plant (LL), Dyfrig Ellis – Estyn (DE), Sian Roberts – Arolygaeth Gofal Cymru (SR), Nicola Edwards – Llywodraeth Cymru (NE), Andrea Davies – Estyn (AD)

Cynghorwyr:

Cyng. Nia Jeffreys (NJ), Cyng. Menna Trenholme (MT), Cyng. Dewi Jones (DJ), Cyng. Llio Elenid Owen (LEO),

Cynrychiolwyr y Sector Uwchradd:

Margaret Davies (MD), Cyng. Elin Walker Jones (EWJ), Rhian Parry Jones (RPJ)

Swyddogion:

Dafydd Gibbard (DG); Ian Jones (IJ), Sarah Marion Jones (SMJ), Gwern Ap Rhisiart (GApRh), Dylan Owen (DO), Sharron Williams Carter (SWC), Iwan Evans (IGE), Catrin Love (CL), Llion Williams (LlW), Alison Halliday (AH),

Eleri Jones, Ffion Mai Jones, Lois Owens, Jennifer Rao, Bethan Mair Evans (Cyfieithydd)

NODIADAU GWEITHREDU

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
1	**Croeso a Chyflwyniadau**		
	Croesawyd pawb i'r cyfarfod a cyflwynwyd pawb a'i rolau. **Datgan Buddiant:**		

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	Ni ddatganwyd unrhyw fuddiant i'r eitemau ar agenda'r cyfarfod gan aelodau'r Bwrdd. **Cylch Gorchwyl:** • Aelodau newydd yn cynnwys arweinyddion thema wedi eu hychwanegu – angen adlewyrchu hynny yn y Cylch Gorchwyl • Papurau rwan yn gyhoeddus hefyd fel cytunwyd yn y cyfarfod diwethaf • DJ – holiwyd os oedd rheswm pam nad oedd y Cyfarwyddwr Corfforaethol newydd yn aelod o'r Bwrdd? Adroddwyd DG bod meysydd cyfrifoldeb y cyfarwyddwr newydd ychydig yn wahanol i'r cyn-gyfarwyddwr ond yn hapus i adolygu hynny petai'r aelodau yn teimlo bod y cyfraniad yn berthnasol. • NWJ – balchder o glywed MD yn cyflwyno ei hun fel Pennaeth parhaol yn hytrach na dros dro y tro hwn ac yn ei llongyfarch • NWJ – arwyddocaol bod cofnodion yn gyhoeddus, cam pwysig ymlaen o ran trywlowder.	EJ/LO EJ/LO	
2.	**Diweddariadau**		
	Sally Holland (Cadeirydd y Bwrdd) • Ymddiheurwyd am y newid dyddiad cyfarfod gan ddiolch i bawb am eu hymroddiad ar fyr rybudd • Adroddiad chwarterol yn mynd i Gabinet y Cyngor 10/03 a bydd papurau'r Bwrdd yn gyhoeddus 02/03- Rhaglen ar gyfer Y Cabinet ar Dydd Mawrth, 10fed Mawrth, 2026, 1.00 y.h. • Llais y dioddefwyr wedi ei drafod mewn cyfarfodydd blaenorol ond wedi gwahodd Sharon a Stephanie o'r SARC fel siaradwyr gwadd ar gyfer eitem Llais y Plentyn (rhaglen waith) er mwyn adrodd yn benodol ar hyn. • SH wedi trafod efo Jan Pickles ac yn dilyn hynny wedi ysgrifennu at y dioddefwyr yn uniongyrchol i ofyn am adborth ac unrhyw gefnogaeth bydden nhw yn dymuno ei gael. Fel rhan o hynny wedi cynnig cyfarfodydd unigol. Un o'r dioddefwyr wedi bod mewn cyswllt. SH wedi'w rhoi mewn cyswllt efo SWC er mwyn dilyn fyny. • Gweithdy Hawliau Plant wedi'i gynnal gyda'r Fforwm Ieuenctid Gwynedd, Uwch Swyddogion ac Aelodau y Cyngor. Diolchwyd i Swyddfa'r Comisiynydd Plant am eu cefnogaeth gyda hyn. Ymrwymiad pawb wedi bod yn dda iawn gyda'r Cyngor yn parhau i		

CYFRINACHOL - DIM I'W GYHOEDDI

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	roi cynlluniau ar waith i sicrhau bod llais y plentyn yn cael ei wrando arno a'i wreiddio. • Cyd adroddiad arolygaeth Estyn/AGC bellach wedi ei gyhoeddi yn dilyn diweddariad llafar i'r Bwrdd yn ein cyfarfod diwethaf. • Estyn hefyd wedi cynnal arolwg yn Ysgol Friars wythnos diwethaf – atgoffwyd pawb bod y cynnwys yn parhau o dan drefniadau sicrwydd ansawdd ar hyn o bryd felly na fydd yn bosib mynd i fanylder yn y cyfarfod yma. Disgwylir cyhoeddi'r adroddiad 29/04. • SH wedi mynychu'r Grŵp Sicrwydd mis Ionawr ar gyfer rhoi diweddariad i'r gweinidigion o rôl y Bwrdd yng nghefnogi a chraffu'r gwaith hwn. • 2 adolygiad yn parhau gan Llywodraeth Cymru gyda'r cyntaf ar drefniadau llywodraethiant diogelu a'r ail ar lywodraethiant ysgolion. Disgwyl i'r adroddiadau hyn gael eu cwblhau cyn y cyfnod etholiad ond yn ansicr os fydd rhain mewn ffurf terfynol erbyn hynny. • Dymunwyd yn dda i EJ yn ei rôl newydd a diolchwyd am ei chefnogaeth gyda gwaith y Bwrdd. **Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr, Cyngor Gwynedd)** • Cynllun ymateb diwygiedig yn barod i fynd i'r Cabinet 10/03. • Proses craffu manwl wedi digwydd ar y Cynllun hwnnw (2 Bwyllgor Craffu, Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a Cyngor Llawn Arbennig) • Cabinet wedi dyrannu £600k y flwyddyn yn ychwanegol yn y gyllideb ar gyfer y pwrpas cyflawni'r gwaith – staff ychwanegol ayb. • Cadarnhawyd y byddai LO yn parhau i gefnogi gyda gwaith y Bwrdd i'r dyfodol. • Wedi symud i adnabod arweinydd ar pob thema yn y rhaglen waith a cyflwynwyd y 7 arweinydd. • Gwaith pellach wedi ei wneud ar ddatblygu'r mesurau gyda'r gobaith o allu adrodd ar ragor o rhain erbyn y cyfarfod nesaf. • Diolchwyd i SH a'r swyddogion o Swyddfa Comisiynydd y Plant am gynnal y gweithdy yn ddiweddar – profiad gwych gydag adborth ei fod yn gadarnhaol a defnyddiol iawn • Sylw pellach angen ei roi i flaenoriaethau yn y rhaglen waith – sicrhau ein bod yn gwneud y pethau iawn, yn y drefn iawn.		

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• DG – cais gan y Bwrdd y tro diwethaf ac o gyfarfodydd craffu mewnol i gael fersiwn syml o'r Cynllun. Hwn bellach yn fyw ar wefan y Cyngor gyda linc yn dogfennau'r Bwrdd - Bwrdd Rhaglen Cynllun Ymateb **Nia Jeffreys (Arweinydd, Cyngor Gwynedd)** • Ategwyd yr hyn oedd wedi'i nodi gan DG • Falch bod ymateb da wedi bod i'r Cynllun Ymateb diwygiedig yn y Craffu/Cyngor Llawn • Angen sicrhau newid hirdymor sy'n gwreiddio – edrych ar flaenoriaethau dros amseryn holl bwysig • Diolch am weithdy hawliau plant, wedi mwynhau a dysgu llawer o fod yno • Diolch i SH am gysylltu efo SARC ac am gysylltu gyda'r dioddefwyr – cam pwysig iawn. Falch o weld bod cysylltiad wedi bod gyda'r Bechgyn (trwy GApRh) yn cynnig cefnogaeth. • Effaith ar deuluoedd wedi codi yn Craffu hefyd ac yn falch o weld y bydd hyn yn plethu mewn i'r rhaglen waith llais y plentyn.		
3.	**Cofnodion a Phwyntiau Gweithredu - 08122025**		

	Pawb yn hapus gyda chynnwys y cofnodion gyda pwyntiau gweithredu isod i'w cario drosodd i'r cyfarfod nesaf;
	
	• *4. Sicrhau bod cynrychioli llais rheini a theuluoedd (dioddefwyr) yn cael ei ymgorffori yn y mesurau effaith* – **GApRh** wrthi yn rhoi sylw i hyn fel rhan o'r strategaeth
	• *5. Sicrhau cylch adrodd ar adborth i ddioddefwyr sydd ddim eisiau cymryd rhan yn cael ei drafod ymhellach yn y cyfarfod nesaf.* - SH yn nodi bod SARC yn ymuno a'r cyfarfod heddiw i drafod hyn.
	• *24. **IJ/IGE** i edrych ymhellach i drefniadau cyffelyb i aelodau allu codi materion canu'r gloch a chynnig amserlen.*
	  ○ NWJ – yn gofyn am gadarnhad o'r amserlen ar gyfer cyflwyno trefn i aelodau fel mater o flaenoriaeth.
	  ○ IJ - adrodd bod y mater yn cael ei flaenoriaethu gyda'r elfen aelodau bellach yn cael ei arwain gan Catrin Thomas fel Cyfarwyddwr yn ogystal a IGE. Trefniadau yma ddim yn rhan
		GApRh
		
		IJ/IGE	

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	o'r Polisi Canu'r Gloch fydd yn mynd ger bron y Cyngor Llawn 05/03 ○ IGE yn nodi bod deddfwriaethau penodol ar gyfer staff a hynny ddim yn ymestyn i aelodau yn yr un ffurf. Agwedd cod ymddygiad / datgelu cyfrinachol. Bwriad mynd o flaen Pwyllgor Safonau (Mehefin) a Cyngor Llawn (Gorffennaf) i fabwysiadu'r canllaw i aelodau. ○ NWJ – gwthio eto i ddiweddaru ar yr amserlen cyn gynted a phosib ac edrych eto ar y geiriad (gweithred 24) ○ IJ yn cynnig addasiad i'r weithred i nodi *'cyflwyno'r trefniadau fydd yn gwahaniaethu rhwng trefniadau staff ac aelodau fel gweithdrefn ar wahan'* • *11. GApRh i sicrhau bod Cadeirydd y Llywodraethwyr yn derbyn copi o adroddiadau ymweliadau monitro diogelu, yn hytrach na'r Pennaeth yn unig.* - ○ DJ - Sut yn gallu gwarantu bod y Pennaeth yn gwneud hynny? ○ GApRh yn adrodd y bydd trefniadau sicrwydd ansawdd yn amlygu pwysigrwydd bod y Pennaeth yn trafod efo'r Corff Llywodraethol ac yna bydd gwiriadau o gofnodion cyfarfodydd gyda'r corff i sicrhau bod hynny wedi cael ei ddilyn fyny • *15. DO i ystyried a yw y cyfnod awdit ar atgyfeiriadau rhan 5 hanesyddol dros gyfnod o 2 flynedd yn ddigonol neu a ddylid mynd yn ôl ymhellach* ○ DO yn amlygu bod y cyfnod hwn bellach wedi ymestyn archwiliad i gwmpasu 5 mlynedd (yn ôl i 2020). Awdit o hen gyfeiriadau bellach wedi ei gwblhau ond y gwaith o adolygu yn parhau i fynd rhagddo. • DO – adrodd bod trafodaethau yn parhau rhwng SWC a'r dioddefwyr a ceisiadau pellach wedi dod am gyllid i gefnogi ceisiadau unigol am therapi sydd wedi ei ganiatáu.	**IJ/IGE**	
4.	**Rhaglen Waith**		
	Cyflwyniad a Thrafodaeth – SARC *('Sexual Assault Referral Centre')*		

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• Croesawyd Sharon a Julianne o'r SARC i'r cyfarfod a rhoddwyd gyflwyniad ar brofiadau'r dioddefwyr a'r gefnogaeth oedd wedi ei roi mewn lle gan yr elusen. • Rhannwyd wybodaeth am y broses trwy'r SARC o'r diwrnod cyfeirio hyd at heddiw. Eglurwyd y gall y broses o gefnogi barhau yn ddibynol ar anghenion unigol. • Byddai'r swyddogion (SARC) yn hapus i fynd i mewn i ysgolion, cynnal hyfforddiant o amgylch diogelu, cyfeiriadau ayb, trafod gyda'r unigolion dynodedig diogelu neu gynnal trafodaethau ar y cyd petai awydd i wneud hynny. • Diolchwyd NJ i'r swyddogion (SARC) am eu cyflwyniad ar holl waith o gefnogi'r dioddefwyr. Nodwyd gwerthfawrogiad mawr gan Swyddogion ac Aelodau am y cyfle i ymweld yn ddiweddar i swyddfa'r SARC ym Mae Colwyn. • Cafwyd gwestiynau a trafodaeth bellach o gwmpas lles y dioddefwyr a'r sefyllfa erbyn hyn ac unrhyw gymorth pellach oedd yn bosib i'w gynnig. • SARC yn cadarnhau bod Gwynedd wedi dilyn fyny ar bopeth maen't wedi ofyn amdano a cyfarfodydd rheolaidd mewn lle gyda SWC i drafod anghenion unigol. **Thema 1 - Llais y Plentyn a Chefnogi Dioddefwyr** ***Swyddog Adrodd: Gwern ap Rhisiart*** • Rhaglen waith eang yn deillio o'r strategaeth llais y plentyn (eitem 6) ar yr agenda - gwaith yn digwydd yn adrannau plant, addysg ac yn gorfforaethol. • Parhau i gefnogi dioddefwyr a cyswllt hefyd wedi bod gyda'r bechgyn gan nodi bod y drws pob amser yn agored i ddychwelyd petai unrhyw un angen cefnogaeth yn y dyfodol. • Cofnodi digwyddiadau ar system electroneg (Bromcom) - 5 ysgol ddim yn gwneud cofnod electroneg (trefn papur) a'r heriau yn aml yn yr ysgolion bychain (<20 o blant). Pob ysgol bellach wedi symud i gofnodi yn ddigidol ar system electoneg ganolog. • Hyfforddiant maes grooming – gwaith trawsadrannol yn digwydd i edrych am ddarparwr ar gyfer cynnal yr hyfforddiant. *Sylwadau pellach-*		

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• EWJ – falch bod hyfforddiant grooming yn mynd yn ei flaen. Oes cyfle i aelodau a llywodraethwyr fod yn rhan o'r hyfforddiant? - GApRh yn cadarnhau bod hynny yn rhan o'r cynlluniau. • DJ – sut am sicrhau bod gwahanol fathau o leisiau yn cael eu cyrraedd/clywed gyda'r fforwm pobl ifanc? - GApRh yn cadarnhau eu bod yn recriwtio am ail swyddog ymgysylltu plant a phobl ifanc fydd yn gweithio yn benodol ar dargedu plant anoddach i'w cyrraedd a bwydo hynny mewn i'r strategaeth. **Thema 2 - Rheoli Honiadau a Phryderon am Oedolion sy'n gweithio gyda Phlant** ***Swyddog Adrodd: Dylan Owen*** • *Atgyfeiriadau Rhan 5* - Er i'r adran geisio bod yn rhagweithiol i gyrraedd yr amcan o wrando ar lais y plentyn ym mhob achos, eglurwyd bod heriau yn codi o amgylch hyn (manylder pellach yn y mesurau). Allan o'r 31 cyfeiriad a dderbyniwyd yn y chwarter olaf, roedd 5 achos ble roedd rhieni yn gwrthod rhoi caniatad neu amgylchiadau yn golygu nad oedd yn bosib clywed llais y plentyn. Trafodwyd wedi bod gydag AGC wythnos diwethaf ac mae bwriad rhoi adborth yn ôl i'r Llywodraeth fel bod posib ystyried amgylchiadau o'r fath wrth adolygu'r canllawiau cenedalethol i'r dyfodol. • *Pryderon lefel isel* – System Mosaic yn cael ei gyflwyno Medi/Hydref ac mi fydd yn caniatau i'r Cyngor gadw llygaid agosach ar faterion o'r fath, e.e. unigolion ble'r mae honiadau yn eu herbyn yn ogystal a'r plant. Bydd rôl blaenllaw i'r Llywodraeth fod yn cyflwyno hyn yn genedlaethol gydag amser felly yn gofyn wrth y Bwrdd i dderbyn y datblygiad hynny ac i'r Cyngor aros i Mosaic ddod i rym cyn gweithredu'n llawn. • *Argymhellion Estyn/AGC* - nodwyd bod rhain wedi eu uno/ychwanegu at y rhaglen waith yma gydag un argymhelliad penodol (comisiynu) oedd heb ei ychwanegu at waith y Bwrdd oherwydd ddim yn uniongyrchol berthnasol ond bydd yn cael cydnabyddiaeth a sylw tu hwnt i'r trefniadau hynny. • *Adnoddau* - bid wedi ei gyflwyno am gyllid i gynorthwyo gyda'r Cynllun Ymateb fydd yn cael sylw yn y Cyngor Llawn 05/03. Heriau		

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	sylweddol yn y maes recriwtio gweithwyr cymdeithasol plant ar hyn o bryd. *Sylwadau pellach-* • MT – ydi'r disgwyliadau o amgylch delio gyda pryderon lefel isel wedi ei gyfathrebu yn glir i staff ar hyn o bryd? - DO yn adrodd nad oes llawer o newid yn y drefn bresennol ond bod Mosaic yn dod i rym a chefnogaeth ar gael pan daw pryderon i'r amlwg. Mi fydd yr hyfforddiant cadw cofnodion yn bwydo mewn i'r gwaith yma ac yn treialu 'Magic Notes' ar hyn o bryd er mwyn adolygu beth/sut ddylem gofnodi yn ogystal a defnyddio technoleg i ysgafnhau pwysau gwaith. Rhagweld os y byddwn yn llwyddo gyda hyn byddwn yn mynd i'r afael a'r camau gweithredu pryderon lefel isel a hyfforddiant cofnodi yr un adeg. • MT – ydi cyflwyno newid i systemau yn peri risg os nad yw'r diwylliant a'r capasiti yn cydfynd? - DO yn adrodd ei fod yn obeithiol iawn y bydd y Cyngor yn cytuno i adnoddau er mwyn galluogi newid diwylliant yn gynt. • NWJ – ydio ddim yn 'red flag' os ydi rhiant mor benderfynol bod plentyn ddim yn cael siarad efo gweithiwr cymdeithasol? Ydi hyn ddim yn bryder yn ei hyn? - DO yn adrodd bod y sefyllfa yn un cymhleth, mae'n anodd cael y cydbwysedd beth sydd yn briodol ac angen adolygu amgylchiadau pawb ar sail unigol. • NWJ – egwyddor bod Gweithwyr Cymdeithasol yn cael eu talu'n deg ac yn gyson ar draws cynghorau yn holl bwysig, oes rhywbeth gallwn edrych arno fel negeseuon cenedlaethol? - DO yn ymateb ei fod yn gyfuniad o wahanol ffyrdd i fynd i'r afael a hyn, e.e. defnydd o dechnoleg (e.e. Magicnotes) i ryddhau amser gweithwyr, cyflwyno system Mosaic ayb. Ymgynghoriad cenedlaethol yn digwydd ar hyn o bryd i edrych mewn i'r opsiynau o greu un ffordd cyson o dalu Gweithwyr Cymdeithasol yn genedlaethol. • SH – o brofiad yn adrodd bod cynlluniau bwrsariaeth/ysgoloriaeth yn gwneud gwahaniaeth mawr mewn reciwirio gweithwyr cymdeithasol, byddai elfen ieithyddol hefyd yn gynnig cryf yng Ngwynedd – awgrym bod trafodaethau gyda'r Brifysgol yn bwysig.	**NE**	

CYFRINACHOL - DIM I'W GYHOEDDI

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• NE – sylw bod llefydd gwag ar gyrsiau ac ddim yn cael eu cymryd i fyny a dim digon o bobl yn dod drwodd. **NE** am drafod gyda TS am hyn a'r datblygiadau technolegol. **Thema 3 - Hyfforddiant a Pholisïau** ***Swyddog Adrodd: Ian Jones*** • *Polisi Canu'r Gloch* – wedi bod yn y Cabinet ac yn mynd i'r Cyngor Llawn 05/03 er mwyn ei fabwysiadu. Gweithredu ar gynllun hyfforddiant yn dilyn hynny. Bydd gwaith yn digwydd gyda'r ysgolion hefyd i fabwysiadu model polisi. • *Diogelu* – penodiad y Hyrwyddwr Diogelu wedi helpu i greu deunyddiau amgen ar gyfer carfannau gwahanol o'r gweithlu, e.e. fideo er mwyn trosglwyddo'r prif negeseuon i staff rhengflaen sydd heb gyfarpar, safle mewnrwyd wedi ei ddiwygio efo manylion diogelu a canu'r gloch, hyfforddiant diogelu wyneb i wyneb gyda'r aelodau yn cael ei gynnal mis yma. • *Hyfforddiant mandadol* – adroddwyd ar gynnydd yn y % staff sydd wedi cwblhau hyfforddiant mandadol ond gwaith yn parhau i gyrraedd carfannau rhengflaen *Sylwadau pellach-* • SH – oes posib cynnig sesiynau wyneb i wyneb ar gyfer staff rhengflaen i allu gwneud yr hyfforddiant? - IJ yn adrodd mai dyna'r bwriad h.y. e-fodiwl ar gael i staff gwblhau yn unigol ond symud i greu hyfforddiant torfol hefyd. Dyna lle mae'r fideo hefyd yn dod mewn – syml, gwybodaeth sylfaenol ar ddechrau'r hyfforddiant torfol hwnnw. • LlEO – oes bosib ymhelaethu beth ydi'r hyfforddiant diogelu sy'n cael ei gynnig? - IJ yn adrodd bod gwaith yn digwydd i foderneiddio'r deunyddiau, e.e. defnyddio amrediad gwahanol ffyrdd i godi ymwybyddiaeth gan gynnwys 'QR code', cyfryngau cymdeithasol • LlEO – ydi pob ysgol yn derbyn cais i fabwysiadu polisi canu'r gloch a sut mae sicrhau bod hyn yn gwreiddio? - IJ yn adrodd bod trefn adolygiad blynyddol gan y tim sicrwydd ansawdd o wirio bod polisi mewn lle ac hyn yn dod yn ofyn craidd yn yr adolygiad blynyddol.	**IJ**	

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• MT – Diolch i'r Hyrwyddwr Diogelu Corfforaethol am ei awydd cryf i symud pethau ymlaen, ymwybodol bod sgwrs pellach ar hyn gyda LlEO wythnos nesaf. • MT – Lle mae pethau arni gyda'r ymchwiliad craffu? Gweld bod llithriad yn yr amserlen. A fydd hyn yn plethu mewn efo trefniadau herio perfformiad yr adran i'r dyfodol? - IJ adrodd bod darn o waith comisiynu allanol wedi achosi i'r amserlen lithro. Bydd angen diweddaru ar hyn eto i'r Bwrdd. **IJ** i gadarnhau yr dyddiadau pendant erbyn y cyfarfod nesaf a pryd gellir disgwyl diweddariad i'r Bwrdd. **Thema 4 - Llywodraethu** ***Swyddog Adrodd: Alison Halliday*** • Swyddog Cynorthwyol Cefnogi Llywodraethwyr allan am hysbyseb ar hyn o bryd ac yn cau 04/03. Bwriad symud i benodi a bydd hyn yn gam mawr i helpu rymuso cyrff llywodraethol y Sir. • Fforwm Cadeiryddion Llywodraethwyr Gwynedd – clywed eu barn wythnos diwethaf ar y rhaglen waith. Wedi diweddaru'r Pennaethiaid Cynradd yn yr un modd er mwyn canfod barn. • Effaith yr adroddiad yma ar Lywodraethwyr a'r pwysau arnyn nhw yn amlwg iawn, awyddus iawn i gael mwy o hyfforddiant i'w grymuso yn eu rol er mwyn bod yn ffrind beirniadol. • Trafodaeth gyda swyddogion Llywodraeth Cymru wythnos diwethaf i wirio sut fydd hyn yn plethu mewn gyda'r adolygiad sydd allan ar hyn o bryd a'r amserlenni o fewn rhaglen waith yng Ngwynedd. *Sylwadau pellach-* • NWJ – Diolchwyd i aelod o'r cyhoedd sydd wedi cysylltu yn gwirio gwefan pob ysgol yng Ngwynedd ac os ydi enwau llywodraethwyr wedi eu cofnodi. Amlygwyd nad hynny yn digwydd ym mhob achos. NWJ - oes mwy gallwn ei wneud i roi pwysau i sicrhau bod pethau elfennol fel hyn mewn lle? - AH yn cydnabod y sylw, mater blaenllaw fydd gobeithio yn gallu cael ei godi yn eithaf naturiol yn symud ymlaen (h.y. gyda'r Pennaethiaid yn ogystal a'r Llywodraethwyr). • GApRh – eisoes wedi tynnu sylw LlC at GovernorHub fel llwyfan i gael trefn cyson i gofnodi popeth ar gyfer y dyfodol. Wedi ei fabwysiadu eisoes yn Lloegr ac yn bendant angen sylw yma yng	NE	

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	Nghymru. Dibynol ar glercod i adrodd yn ôl ar drefniadau unigol ar hyn o bryd ac yn bwysig cael trefn canolog mewn lle. • NE - Cynnig y gall Emyr/Claire o'r Llywodraeth fynychu cyfarfod i'r dyfodol er mwyn rhoi diweddariad ar yr adolygiad yn y maes yma. **NE** i ymestyn y gwahoddiad ymlaen. • DWJ – Gwirio os ydi hyfforddiant diogelu mandadol mewn lle ar gyfer Cadeiryddion a Llywodraethwyr dynodedig? - AH yn cadarnhau bod hyfforddiant mewn lle a rhaglenni cyfarfodydd wedi eu safoni i sicrhau mwy o bwyslais ar lais y plentyn ac ar ddiogelu. Nodwyd fod gwaith i'w wneud er mwyn sicrhau bod hyfforddiant yn digwydd yn amserol a codi ymwybyddiaeth Penaethiaid fel bod modd cael cysondeb ar draws ysgolion. • DWJ – Holi pa bwerau sydd gan yr Awdurdod Addysg os nad yw'r uchod yn mynychu yr hyfforddiant? - AH nodi y byddai'r wybodaeth yn cael ei ddarparu wrth asesu sefyllfa'r ysgol drwy drefniadau monitro ac yn cael ei wirio yn gorfforaethol. **Thema 5 – Arferion Cyfyngol** ***Swyddog Adrodd:*** **Llion Williams** • Gweithredodd y troseddwr yn groes i'r Polisi Ysgolion trwy ffilmio achosion - nid yw hyn yn arfer safonol • Ymweliadau Sicrwydd Ansawdd yn gwirio bod ysgolion yn cyd-fynd â'r polisi enghreifftiol a ddarperir. • Yn yr un modd mae bwriad rhoi trefniadau tebyg mewn lle gyda'r Polisi Canu'r Gloch. • Penodi Swyddog Diogelu a Llesiant ychwanegol i'r Tîm er mwyn gallu cyflawni ymweliadau ansawdd blynyddol • Dim hawl i ffilmio na chadw wedyn. Gweithio yn rhanbarthol ar draws Gogledd Cymru ar eiriad addas fel canllaw all gael ei gynnwys yn y polisi enghreifftiol rhanbarthol – cael cyngor cyfreithiol ar hyn o bryd. • Comisiynu cwmni allanol i edrych ar y polisi presennol a sicrhau ei fod yn alinio a'r canllawiau cenedlaethol. Disgwyl adroddiad yn ôl efo argymhellion o fewn y pythefnos nesaf. **LlW** i adrodd ar hyn yn y cyfarfod nesaf.	**LlW**	

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• Grŵp gweithredol wedi sefydlu efo'r thema yma er mwyn gyrru'r rhaglen waith yn ei flaen. Camau gweithredu yn ddibynol ar gynnwys yr adroddiad allanol. *Sylwadau pellach-* • MT – Beth sy'n digwydd os nad yw ysgol yn cydymffurfio? - LlW yn adrodd y byddai'r mater yn cael ei godi gyda'r Pennaeth yn y lle cyntaf ac yna os ddim ymateb yn cael ei uchafu (Bwrdd Cefnogi Ysgolion > Bwrdd Sicrwydd Ansawdd > Cysylltu efo Caderiydd y Llywodraethwyr) – trefn i amlygu argymhellion sy'n cael eu cynnig ond ddim yn cael eu gweithredu gan yr ysgol. **Thema 6 - Cynllunio Argyfwng ac Ymateb i Argyfwng** ***Swyddog Adrodd: Catrin Love*** • Cynllun drafft mewn lle a proses ymgynghori yn bwrw ymlaen. Wedi bod yn mapio'r rhanddeiliaid fydd angen bod yn rhan o'r broses ymgysylltu. • Sgwrs wythnos nesaf gyda'r Pennaethiaid Ysgolion er mwyn mynd trwy'r Cynllun • Rhaglen waith wedi ei rannu yn ddwy ran – Cynllun gweithredol/strategol - angen rhywbeth mwy gweithredol, gweledol a syml – e.e. siartlifau, protocolau rhannu gwybodaeth, canllaw gwybodaeth ar frys. • Dim bwriad creu trefniadau newydd ond i amlygu pethau sy'n bodoli yn barod a sicrhau bod y wybodaeth yma ar gael yn hawdd i aelodau staff yn ogystal a'r plant. • Amserlen – Cyflwyno i'r Fforwm Pennaiethiad Ysgolion 06/05 • Trafodaeth wedi bod gyda'r Heddlu ar secondio Gweithiwr Cymdeithasol i'r Heddlu mewn achos diogelu difrifol. Ffafrio ymateb hyblyg er mwyn cael y trefniant fwyaf priodol i bob achos yn unigol. Gallai hynny fod yn dimau cyswllt dioddefwr ar y cyd (Heddlu a Gweithwyr Cymdeithasol), gallai fod yn drefniant 'open access' i'r Heddlu neu yn secondiad ffurfiol. Angen creu protocol cydweithio i adlewyrchu hyn (cytundebau/rhannu data ayb). *Sylwadau pellach-*		

CYFRINACHOL - DIM I'W GYHOEDDI

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• MT – yda chi'n gweithio i lunio model gall Siroedd eraill ei fabwysiadu hefyd? - CL yn nodi bod sgôp i wneud hynny gan bod 3 Cyngor o'r Gogledd wedi cysylltu yn gofyn am gopi o'r Cynllun Crisis unwaith yn derfynol. Yr un argymhellion o'r adroddiad CTED yn berthnasol i'r holl awdurdodau. • NWJ – Sylw cyffredinol bod thema 5 a 6 yn llai aeddfed na'r rhai eraill oherwydd eu bod wedi dod yn sgil yr adroddiad CTED. Pwysigrwydd cael sylfeini yn gywir cyn adeiladu ar rheini. Llawer o son am brotocolau a pholisiau ond gweledigaeth y Bwrdd hefyd i gyflawni newid parhaus a sy'n gwreiddio. CL - bydd sylw cael ei roi i hynny ac i blethu mewn cynlluniau ar draws meysydd gwaith e.e. cynllunio argyfwng, iechyd a diogelwch a diogelu – gwiriadau sicrwydd ansawdd yn rhan hanfodol o'r gwaith. **Mesurau** • Cyflwynwyd DG y mesurau effaith diwygiedig ac eglurwyd bod rhain yn cael eu cyflwyno mewn 3 rhan o hyn ymlaen; a. **allbynnau** – newidiadau pendant/gweithgareddau sydd wedi'u cyflawni b. **cynnydd y ffrydiau gwaith** – lefel uchel ar draws y 7 ffrwd gwaith c. **mesurau effaith** – mesur gweithgarwch a chynnydd y gwaith (ansoddol/meintiol) • Rhai o'r mesurau effaith yn parhau i gael sylw gan ddim ond yn gallu mesur traean ar hyn o bryd. Gwaith yn aeddfedu dros amser gyda'r gobaith o allu adrodd yn ôl ar fwy erbyn y cyfarfod nesaf pan fydd y gwaith yn dechrau dwyn ffrwyth. • Gofynnwyd am adborth y Bwrdd ar gyfeiriad y datblygiad yma yn ogystal a'r cynnwys, h.y. oes cynnydd yn cael ei wneud ar draws y rhaglen neu beidio. *Sylwadau pellach-* • **Pawb** – i roi ystyriaeth bellach i'r mesurau ac unrhyw sylwadau cyn y cyfarfod nesaf. • SH – Hapus i weld bod papur llawer mwy cynhwysfawr wedi ei cynnwys y tro hwn.	**Pawb** **LO**	

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• SH – Sylw eisoes wedi ei wneud ar yr 'infographic' ac i gynnwys materion sydd ar waith/disgwyl cael eu cwblhau – **LO** i roi sylw i hyn erbyn y cyfarfod nesaf.		
5.	**Fframwaith Sicrwydd Ansawdd**		
	• Cyflwynwyd DO y Fframwaith Sicrhau Ansawdd Adran Plant • Eglurwyd bod hwn yn eitem sydd wedi dod yn dilyn sylwadau deillwyd o'r Bwrdd yma ac hefyd ar gais Estyn/AGC i fod yn rhoi sylw pellach i drefniadau a strwythurau llywodraethiant yr Adran Plant. • Papur drafft yw hwn ar hyn o bryd gyda'r dogfennau atodol yn rhoi mwy o gig ar asgwrn. Gwaith pellach angen ei wneud i gryfhau sylw i drefniadau awdit – e.e. sut yn darparu goruchwyliaeth briodol ac amserol, sut yn gwirio bod yr holl waith yn cael ei wneud i safon briodol. • Gofynnwyd am gyngor ac arwieniad ar y ddogfen ac os ar y trywydd cywir neu beidio, gyfynwyd am awgrymiadau ar ffyrdd o gryfhau trefniadau. • **DO/SWC** yn hapus i ddod a dogfen gorffennedig i'r Bwrdd eto maes o law pan wedi aeddfedu. *Sylwadau pellach-* • Pawb yn hapus gyda chyfeiriad y papur ac iddo ddod yn ôl i'r Bwrdd pan wedi aeddfedu. • SH – cynnig rhannu manylion unigolyn sy'n arbennigo mewn goruchwyliaeth wedi ei seilio ar dystiolaeth (evidence based) ac y gallai ddarparu hyfforddiant o bosib - **SH** i rannu manylion gyda DO • **Pawb** i rannu unrhyw sylwadau pellach gydag DO/SWC	**DO/SWC** **SH** **Pawb**	
6.	**Strategaeth Llais y Plentyn**		
	• Cyflwynwyd GApRh y Strategaeth Llais y Plentyn (drafft) - ymgais cychwynnol ar fapio popeth mewn un dogfen • Fframwaith corfforaethol yw hon ar gyfer sicrhau bod hawliau, barn a phrofiadau plant a phobl ifanc yn dylanwadu'n ystyrlon ar benderfyniadau, polisïau a gwasanaethau ar draws Cyngor Gwynedd – elfen graidd wrth lywodraethu a gwneud penderfyniadau i'r dyfodol.		

CYFRINACHOL - DIM I'W GYHOEDDI

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	• Pwysleisiwyd mai fersiwn drafft yw hwn ac heb gael cyfle iawn i ymgynghori a chynnwys llais y plentyn yn iawn arno eto – cyfarfod wedi ei drefnu wythnos yma (03/03) gyda'r Fforwm Ieuenctid a bydd y sgwrs yma yn gwbl allweddol i'w gyfeiriad yn symud ymlaen. • Llawer o waith da yn digwydd ond efallai ddim yn siarad efo'u gilydd. Cynnig yw hwn i ddal y weledigaeth mewn un dogfen, gosod egwyddorion – wedi ei rannu mewn i 3 ffrwd gwaith • Bydd atodiadau pellach i ddilyn - e.e. siarter gwasanaethau plant, cynghorau ysgol *Sylwadau pellach -* • DJ – falch o weld yr agwedd mai drafft cyntaf yw hwn a man cychwyn i drafodaeth bellach. Holl bwysig bod dylanwad plant a phobl ifanc yn helaeth ar hwn. • DJ - angen sicrhau fersiwn plentyn gyfeillgar ar gael - GApRh yn nodi y bydd hyn yn digwydd unwaith wedi ei gytuno arno. • DJ – trefniadau adrodd effaith llais y plentyn ar waith y Cyngor? oes bwriad bod adroddiad blynyddol neu adrodd i'r Cabinet / Cyngor Llawn? - GApRh yn cytuno bod angen sicrhau nad yw hwn yn ymarfer 'tick box' ac fod plant hefyd yn gallu gweld y dylanwad mae nhw yn ei gael. • DJ - diwylliant o gwmpas hwn yn bositif a pawb i weld yn dod o'r un cyfeiriad, sut am sicrhau bod y diwylliant yma yn gwreiddio? - GApRh yn nodi bydd monitro a mesur effaith yn holl bwysig, cynigion drafft yn y papur ar hyn o bryd ond gallwn fireinio. • MT – yn falch o weld y ddau bapur blaenoriaeth yma yn dod i'r Bwrdd heddiw (eitemau 5 a 6). Ffocws clir ar wrando ar blant ac i fyfyrio. Diolch am y gwaith. • DG – wedi gweld bod cynnwys llais plant a phobl ifanc yn dechrau integreiddio a chyfleon yn cael eu rhoi iddynt gyfrannu at ein penderfyniadau ac nid yn unig yn fater o drefn. Cadeirydd y Fforwm Ieuenctid wedi cytuno i wneud eitem ar y cyd efo DG ar hawliau'r plentyn yn y Rhwydweithiau Rheolwyr ac Arweinyddion Tim dros y misoedd nesaf. Mae hefyd Asesiad (Panel Perfformiad Annibynnol) yn cael ei gynnal wythnos nesaf (10-13/03) ac mae cais wedi ei wneud iddynt gynnal sesiwn penodol gyda'r Fforwm Ieuenctid. • NJ – Egwyddor 4 (cynhwysiant a dim gwahaniaethu) yn hynod bwysig. Sut yn ymestyn allan i blant difreintedig? GApRh yn adrodd y bydd rhan allweddol o'r gwaith yn cynnwys ymestyn allan i siarad		

CYFRINACHOL - DIM I'W GYHOEDDI

	GWEITHREDIAD	GAN BWY	ERBYN PRYD
	efo'r plant hynny – cynnwys gwasanaethau derwen, cyfiawnder ieunenctid ayb. • SH – Cynnig y gallai swyddogion fachu ar arbennigedd ac adnoddau Swyddfa Comisiynydd y Plant er mwyn helpu gyda chael mynediad at blant anodd eu cyrraedd. • SH – Yn falch o weld addewid y Cyngor i fod yn cynnal asesiadau effaith llais plentyn yn y dyfodol. Hyn ddim yn ofyn statudol ond mae'n bendant yn gam yn y cyfeiriad cywir. • **Pawb** i rannu unrhyw sylwadau pellach gydag GApRh	**Pawb**	

Cyfarfod nesaf: 27ain o Ebrill, 1:00, Microsoft Teams

Crynodeb: Pwyntiau Gweithredu – Cyfarfod BRhCY 02/03/2026

	Pwy	Gweithred - Materion Cyffredinol	Wedi gweithredu ☑☒	Sylwadau pellach
Cylch Gorchwyl				
1.	**EJ/LO**	Aelodau newydd yn cynnwys arweinyddion thema wedi eu hychwanegu – angen adlewyrchu hynny yn y Cylch Gorchwyl.	☑	*Copi wedi ei gylchredeg gyda Aelodau'r Bwrdd.*
2.	**EJ/LO**	Papurau rwan yn gyhoeddus hefyd fel cytunwyd yn y cyfarfod diwethaf – angen adlewyrchu hynny yn y Cylch Gorchwyl.	☑	*Copi wedi ei gylchredeg gyda Aelodau'r Bwrdd.*
Cofnodion a Phwyntiau Gweithredu - 18122025 (materion yn cario drosodd)				
3.	**GApRh**	Sicrhau bod cynrychioli llais rheini a theuluoedd (dioddefwyr) yn cael ei ymgorffori yn y mesurau effaith –	☑	*GApRh yn rhoi sylw i hyn fel rhan o'r Strategaeth Llais y Plentyn.*
4.	**IJ/IGE**	**IJ/IGE** i edrych ymhellach i drefniadau cyffelyb i aelodau allu codi materion canu'r gloch a chynnig amserlen.	☑	*Deddfwriaethau penodol ar gyfer staff a hynny ddim yn ymestyn i aelodau yn yr un ffurf. O ran amserlen, bwriad mynd o flaen Pwyllgor Safonau (Mehefin) a Cyngor Llawn (Gorffennaf) i fabwysiadu'r canllaw i aelodau.*
Diweddariad – Rhaglen Waith				
5.	**NE**	***Thema 2 – Rheoli Honiadau*** **NE** am drafod ymhellach gyda TS am y llefydd gwag sydd ar gyrsiau gwaith cymdeithasol yng Ngwynedd / ddim yn cael eu cymryd i fyny a'r datblygiadau technolegol.		
6.	**IJ**	***Thema 3 – Hyfforddiant a Pholisiau*** **IJ** i gadarnhau yr amserlen gyda'r Ymchwiliad Craffu (Trefniadau Diogelu) erbyn y cyfarfod nesaf a pryd gellir disgwyl diweddariad i'r Bwrdd.	☑	*<u>Amserlen:</u>* ***Ebr-Mai:*** *Gwaith ymgysylltu er mwyn clywed llais y plant (darparwr allanol).* ***Meh*** *– Cyflwyniad ar ganfyddiad gwaith Llais y Plentyn gan y darparwr allanol* ***Gorff*** *– Adroddiad Drafft yr Ymchwiliad yn mynd i'r Pwyllgor Craffu*
7.	**NE**	***Thema 4 – Llywodraethu*** **NE** i ymestyn gwahoddiad ymlaen i Emyr/Claire o'r Llywodraeth fynychu cyfarfod i'r dyfodol er mwyn rhoi diweddariad ar yr adolygiad yn y maes Llywodraethu Ysgolion.	☑	*Eitem ar agenda y cyfarfod.*

8.	**LlW**	***Thema 5 – Arferion Cyfyngol*** **LlW** i adrodd yn y cyfarfod nesaf ar ganlyniadau yr adolygiad cwmni allanol ar y polisi arferion cyfyngol presennol.	☑	*LlW yn bwriadu rhoi diweddariad llafar yn y cyfarfod Bwrdd.*
9.	**Pawb**	***Mesurau*** **Pawb** i roi ystyriaeth bellach i'r mesurau ac unrhyw sylwadau cyn y cyfarfod nesaf.	☑	*Mae'r mesurau bellach wedi eu ymgorffori ar ddiwedd pob adroddiad cynnydd thema ac edrychir ar ddefnyddio dashfwrdd data er mwyn adrodd i'r dyfodol.*
10.	**LO**	***Mesurau*** **LO** i roi sylw pellach i'r 'infographic' i gynnwys materion sydd ar waith/disgwyl cael eu cwblhau erbyn y cyfarfod nesaf.	☑	*Gweler y pecyn dogfennau*
Fframwaith Sicrwydd Ansawdd				
11.	**DO/SWC**	**DO** yn hapus i ddod a dogfen gorffennedig i'r Bwrdd eto maes o law pan wedi aeddfedu.	☑	*Copi o'r fframwaith gorffenedig yn y pecyn dogfennau.*
12.	**SH**	**SH** i rannu manylion gyda DO - unigolyn sy'n arbennigo mewn goruchwyliaeth wedi ei seilio ar dystiolaeth (evidence based) ac y gallai ddarparu hyfforddiant o bosib	☑	
13.	**Pawb**	**Pawb** i rannu unrhyw sylwadau pellach gydag DO/SWC	☑	
Strategaeth Llais y Plentyn				
14.	**Pawb**	**Pawb** i rannu unrhyw sylwadau pellach gydag GApRh	☑	

ADRODDIAD BWRDD RHAGLEN CYNLLUN YMATEB: BLAENORIAETHU

Mae'r Cynllun Ymateb yn cynnwys dros 70 o ffrydiau gwaith gwahanol, sy'n amrywio mewn maint a chymhlethdod. Er bod nifer o'r gweithgareddau hyn yn cael eu hystyried yn flaenoriaethau uchel, ac yn briodol felly, cydnabyddir nad yw'n ymarferol nac yn bosibl eu cyflawni i gyd ar yr un pryd. Yn wir, mae perygl gwirioneddol y gall diffyg blaenoriaethu pendant arwain at sefyllfa lle, os yw popeth yn flaenoriaeth, nid oes dim yn flaenoriaeth mewn gwirionedd.

Yn ystod cyfarfod y **Bwrdd Sicrwydd Gweinidogol ym mis Ionawr**, nodwyd yr angen i sefydlu dull clir, cyson a chydlynol o flaenoriaethu. Yn dilyn hyn, ymgynghorwyd ag arweinwyr thema er mwyn cytuno ar ddull realistig o raddio a rheoli blaenoriaethau.

Er mwyn hwyluso'r broses hon, mabwysiadwyd matrics blaenoriaethu i gategoreiddio'r ffrydiau gwaith fel a ganlyn:

1. Blaenoriaeth uchel i'w gwblhau o fewn cyfnod o chwe mis (erbyn Mehefin 2026)
2. Blaenoriaeth uchel ond sy'n debygol o gymryd cyfnod hirach i'w gwblhau (anelir erbyn Ionawr 2027)
3. Blaenoriaethau pellach i'w blaenoriaethu a'u gweithredu yn dilyn cwblhau'r rhai yng nghategorïau 1 a 2
4. Gweithgareddau sy'n ddibynnol ar ddatblygiadau, penderfyniadau neu ganllawiau ar lefel genedlaethol neu rhanbarthol
5. Gweithgareddau sydd eisoes wedi'u cwblhau ac sydd bellach yn destun monitro parhaus

Mae'r dull hwn yn darparu fframwaith strwythuredig i sicrhau bod adnoddau'n cael eu targedu'n effeithiol, gan gefnogi cyflawni'r canlyniadau a ddymunir, gyda phwyslais clir ar gynaliadwyedd hirdymor.

Mae tabl isod yn nodi'r blaenoriaethau'n fanylach ac wedi eu graddio ar y cyd â'r arweinyddion thema. Er hynny, dylid cydnabod bod nifer sylweddol o ffrydiau gwaith yn parhau i gael eu hystyried yn flaenoriaethau uchel (Rhif 1 a Rhif 2).

<u>Arweiniad a geisir gan y Bwrdd:</u>

- **Ydych chi'n cytuno efo'r sgôr blaenoriaeth isod?**
- **A yw'r meini prawf blaenoriaethu'n ddigon clir a chadarn?**
- **A oes unrhyw ffrydiau gwaith y dylid eu hail-raddio?**

Rhif	**Blaenoriaeth**	**Thema**	Argymhelliad
1	**1**	**Thema 1**	Adolygu a gweithredu'n llawn polisïau gwrando ar lais y plentyn. **Hefyd Argymhelliad Adroddiad ESTYN/AGC (Tach 2025)**
6	**1**	**Thema 1**	Ymgynghori gyda disgyblion i ganfod y ffordd orau o'u galluogi i gael gafael ar unigolyn/gwasanaeth y tu allan i'r ysgol i adrodd pryderon.
15	**1**	**Thema 2**	Penderfyniadau am drothwy yn cael eu gwneud mewn cyfarfod aml-asiantaeth ac nid gan y LADO yn unig.
17	**1**	**Thema 2**	Ymateb i ddiffygion yn y trefniadau gweithredu Rhan 5 **Hefyd Argymhelliad Adroddiad ESTYN/AGC (Tach 2025)**
23	**1**	**Thema 2**	Sicrhau perthynas waith well gydag Ysgolion fel nad oes canfyddiad bod atgyfeirio yn drafferthus
24	**1**	**Thema 2**	Sicrhau gwell cyfathrebu/cydlynu rhwng yr adrannau addysg a phlant
25	**1**	**Thema 2**	Sicrhau cofnodi Trafodaethau Strategaeth / Penderfyniadau yn glir
32	**1**	**Thema 3**	Bod y Bwrdd Diogelu yn cael sicrwydd bod gan Awdurdodau Lleol bolisïau Canu'r Gloch clir a bod pob aelod staff yn gallu eu defnyddio'n ddiogel
35	**1**	**Thema 3**	Cyflwyno **hyfforddiant ychwanegol i staff** ynghylch gweithdrefnau cadw cofnodion a sicrhau bod staff wedi'u hyfforddi i safon digonol
45	**1**	**Thema 3**	Ymchwiliad Craffu i drefniadau diogelu
4	2	**Thema 1**	System reoli data electronig ar gyfer ysgolion
8	2	**Thema 1**	Cefnogi dioddefwyr ac eirioli drostynt mewn materion addysg
10	2	**Thema 1**	**Llais a Phrofiad Plant a Phobl Ifanc** - Cefnogi twf a hyder Fforwm Ieuenctid y Sir - Cynghorau Ysgol - Mentrau Sir Blentyn Gyfeillgar - Hyrwyddo Hawliau Plant - Rhaglenni hyfforddi Sir sy'n Ymwybodol o Drawma
18	2	**Thema 2**	Sicrhau bod y ffurflen atgyfeirio yn hawdd mynd ati a ddim yn anodd i'w llenwi
30	2	**Thema 3**	Hyfforddi staff/ llywodraethwyr ysgol i ganfod a chofnodi newid mewn ymddygiad plentyn a allai fod yn arwydd o "grooming" **Hefyd Argymhelliad Adroddiad ESTYN/AGC (Tach 2025)**
38	2	**Thema 3**	Sicrhau bod yr holl staff a allai fod ynghlwm â gwneud penderfyniadau diogelu wedi cwblhau **lefel gofynnol gorfodol o hyfforddiant diogelu**
46	2	**Thema 4**	Bod Llywodraeth Cymru yn adolygu trefniadau llywodraethu mewn ysgolion sy'n amlinellu'n glir beth yw cyfrifoldebau Llywodraethwyr er mwyn newid o ganolbwyntio'n bennaf ar reolaeth ariannol a deilliannau i sefyllfa lle derbynnir mai diogelu, iechyd a lles yw'r sylfaen briodol ar gyfer dysgu a ffynnu
47	2	**Thema 4**	Bod Llywodraeth Cymru yn adolygu trefniadau llywodraethu mewn ysgolion sy'n cefnogi datblygiad a gweithrediad dangosfwrdd hawdd ei ddeall sy'n darparu gwybodaeth syml am iechyd a diwylliant yr ysgol.
48	2	**Thema 4**	Bod Llywodraeth Cymru yn adolygu trefniadau llywodraethu mewn ysgolion sy'n gofyn i'r Llywodraethwyr gadw cofnodion cywir am benderfyniadau a wnaed mewn perthynas â materion diogelu ac yn adrodd amdanynt i'r ALl, yn enwedig pan nad yw'r penderfyniad a wnaed yn dilyn canllawiau'r All.
49	2	**Thema 4**	Eglurder ynghylch trefniadau ymchwilio ac atal ar gyfer staff mewn ysgolion - rôl Cadeirydd y Llywodraethwyr yn y broses
53	2	**Thema 5**	Bod Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi atodiad i ganllaw y Fframwaith ar gyfer lleihau arferion cyfyngol 2022 sy'n ymwneud ag oedolion yn ffilmio digwyddiadau ac yn rhoi arweiniad am gyfnod cadw fideos o'r fath
54	2	**Thema 6**	Bod Llywodraeth Cymru yn cael ei sicrhau bob gan bob ALl gynllun digwyddiadau difrifol strategol. Dylai'r cynllun gynnwys trefniadau ar gyfer gofalu am y dioddefwr, diogelu tystiolaeth a rheoli'r troseddwr honedig

Rhif	**Blaenoriaeth**	**Thema**	Argymhelliad
56	2	**Thema 6**	Bod Llywodraeth Cymru yn cael ei sicrhau bob gan bob ALl gynllun digwyddiadau difrifol strategol. Dylai bod cynllun strategol mewn grym i gael cefnogaeth hawdd cael ati ar y safle ar gyfer plant ac oedolion mewn sefydliadau lle bu digwyddiad trawmatig arwyddocaol
2	3	**Thema 1**	Rhaid i sefydliadau allu dangos tystiolaeth i'w Bwrdd a'u Rheoleiddwyr proffesiynol bod ganddynt broses ar gyfer gwrando ar blant a'i bod wedi'i gwreiddio ac yn weithredol yn y sefydliad
34	3	**Thema 3**	Bod Llywodraeth Cymru yn cychwyn adolygiad o drefniadau llywodraethu mewn ysgolion ledled Cymru, sy'n sicrhau bod yr Unigolion Diogelu Dynodedig a'u dirprwyon yn destun goruchwyliaeth allanol gan Weithwyr Cymdeithasol cymwys o'r awdurdod lleol perthnasol
52	3	**Thema 4**	Bydd Corff Llywodraethu'r Ysgol a'r Adran Addysg yn ymgymryd ag ymchwiliad er mwyn cymharu trefniadau gweithredu Ysgol Friars ag ysgolion eraill yn y Sir.
7	4	**Thema 1**	LlC i ddatblygu'r cwricwlwm i sicrhau bod disgyblion yn meddu ar y wybodaeth i ddeall ymddygiad oedolion sy'n meithrin perthnasoedd amhriodol ac yn gwybod sut i roi gwybod am hyn yn ddiogel i oedolyn
11	4	**Thema 2**	Bod y **gweithdrefnau diwygiedig** (Llywodraeth Cymru) yn nodi bod rhaid i lais y plentyn gael ei glywed, hyd yn oed os nad yw'r plentyn wedi gwneud unrhyw ddatgeliad. *Gweler rhif 5 (thema 1) ar yr hyn mae'r Cyngor wedi roi mewn lle i sicrhau fod hyn yn digwydd.*
12	4	**Thema 2**	Mae Byrddau Diogelu yn cael ac yn craffu ar adroddiadau Awdurdodau Lleol am reoli honiadau o leiaf unwaith y flwyddyn, a bod adrodd am yr honiadau yn dod yn rhan o ofynion rheoleiddio Estyn ac AGC.
14	4	**Thema 2**	Mae Llywodraeth Cymru yn ystyried ei gwneud yn ofynnol i ysgolion ddatblygu 'Polisi Ymddygiad Oedolyn sy'n Peri Pryder' (a elwir yn 'Low-level Concerns Policy' yn Lloegr)
20	4	**Thema 2**	Mae Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod adolygu gweithdrefnau Adran 5 yn cael ei siapio gan y gwersi o'r Adolygiad hwn ac yn eu hystyried
21	4	**Thema 2**	Ymgorffori Strategaeth newydd Llywodraeth Cymru (Strategaeth 10 mlynedd 2025-2035 ar gyfer atal cam-drin plant yn rhywiol
29	4	**Thema 3**	Bod LlC yn comisiynu adnodd hyfforddiant yn seiliedig ar ganfyddiadau'r Adolygiad hwn, i'w ddefnyddio gan bob ysgol yng Nghymru.
31	4	**Thema 3**	Bod sicrwydd yn cael ei roi i Fyrddau Diogelu bod yr hyfforddiant grooming/ modus operandi troseddwyr yn cael ei gyflwyno i swyddogion Gwasanaethau Addysg, Plant ac Adnoddau Dynol yr Awdurdod Lleol
33	4	**Thema 3**	Bod Byrddau Diogelu yn cael sicrwydd bod swyddogion LADO eu hardaloedd yn cael hyfforddiant a goruchwyliaeth yn rheolaidd
50	4	**Thema 4**	Mabwysiadu argymhellion o'r adolygiad i adroddiad yr ICP wrth ymdrin â chwynion yn y dyfodol
51	4	**Thema 4**	Parhau i gynnig yr hyfforddiant a'r gefnogaeth orau posib i'r Llywodraethwyr

Wedi cwblhau ac yn symud tuag at fesur effaith / monitro			
Rhif	**Thema**	Argymhelliad / Tasg	Sut ydym yn monitro?
5	**Thema 1**	Gwasanaeth gofal cymdeithasol plant i siarad â'r plentyn sy'n cael ei enwi yn yr atgyfeiriad Adran 5. *Hefyd Argymhelliad Adroddiad ESTYN/AGC (Tach 2025)*	• Adrodd % y plant sydd wedi cael cyswllt efo gweithiwr cymdeithasol yn dilyn cyfeiriad i gyfarfod Herio Perfformiad Plant a Chefnogi Teuluoedd pob dau fis. • Mae hefyd yn fesur adroddir arno i'r BRhCY
9	**Thema 1**	Ymdrin â cheisiadau am iawndal - Datrys achosion sy'n weddill yn amserol	• Cyfreithwyr wedi eu penodi i ddelio efo'r hawliadau ar ran y Cyngor. • Trefniadau yn digwydd yn unol â'r angen drwy Rheolwr Cydlynu Risg ac Yswiriant
13	**Thema 2**	Mae'r corff rheoleiddio (ESTYN) yn cynnal arolygon mewn ysgolion unigol ac yn adrodd a yw'r trefniadau diogelu ar lefel leol (ysgol) yn bodloni'r gofynion.	• Mae Estyn yn rhannu unrhyw bryderon diogelu o arolygon ysgolion gyda'r Cyngor a chaiff y rhain eu trafod yn ystod eu cyfarfodydd tymhorol gyda'r Awdurdod. • Mae trefn blynyddol yn ei le i i fonitro'r holl ysgolion drwy ein hymweliadau Sicrwydd Ansawdd. • Mae'r ymweliadau sicrwydd ansawdd yn fesur adroddir arno i'r BRhCY.
16	**Thema 2**	Pan fo atgyfeiriad yn cael ei wneud dan Adran 5, rhaid ystyried yr holl wybodaeth ddiogelu ar gofnod y plentyn.	• Tasg wedi ei gwblhau. • Mae'r ffurflenni trafodaeth Rhan 5 a chyfarfodydd strategol wedi'u diweddaru i wneud yn fandadol i gadarnhau bod cofnodion y plentyn wedi'u gwirio, eu hadolygu a'u hystyried, a bod hyn wedi'i gofnodi'n glir.
19	**Thema 2**	Sicrhau diwylliant tryloyw ac agored wrth ymdrin ag atgyfeiriadau - bod yn agor i wybodaeth dros y ffôn	• Mae'r Adran ar gael i ddarparu cyngor a derbyn atgyfeiriadau dros y ffôn. • Mae rhan o'n gwaith parhaus yn cynnwys codi ymwybyddiaeth ar draws y gweithlu ehangach i sicrhau bod pawb yn ymwybodol sut i gysylltu a beth i'w gofnodi.
22	**Thema 2**	Ailstrwythuro a sefydlu Gwasanaeth Diogelu a Llesiant Ysgolion Gwynedd	• Tasg wedi cwblhau. • Mae'r tîm wedi ei sefydlu ac mae'r capasiti yn cael ei adolygu yn rheolaidd.
36	**Thema 3**	Craffu lefelau'r hyfforddiant diogelu a VAWDASV	• Adroddir ar % o staff sydd wedi cwblhau'r hyfforddiant Diogelu a VAWDASV i'r Panel Diogelu Strategol a'r Grŵp Gweithredol Diogelu. • Adroddir hefyd y %au i gyfarfodydd Herio Perfformiad pob Adran. • Mae hefyd yn fesur adroddir arno i'r BRhCY.
37	**Thema 3**	Cefnogaeth i ysgolion ar drefniadau diogelu gan gynnwys polisi, hyfforddiant a threfniadau monitro diogelu	• Mae trefniadau hunan-arfarnu a monitro yn eu lle. Cynhelir ymweliadau blynyddol gan y tîm Diogelu a Llesiant

40	**Thema 3**	Adolygiad cyfnodol o Bolisi Diogelu Corfforaethol Cyngor Gwynedd	• Dyma rhan o raglen waith y Panel Diogelu Strategol. • Bydd y Polisi Diogelu diwygiedig yn mynd i'r Cabinet am gymeradwyaeth mis Medi 2026.
41	**Thema 3**	Adolygiad cyfnodol o Bolisi Diogelu Ysgolion ac adolygu gweithdrefnau i amlygu lle mae ysgolion unigol wedi addasu'n sylweddol gynnwys y polisïau enghreifftiol	• Mae adolygiad yn cael ei gynnal yn flynyddol (misoedd yr haf).
42	**Thema 3**	Archwiliad mewnol o ymwybyddiaeth gweithlu Cyngor Gwynedd o drefniadau diogelu;	• Tasg sydd wedi ei gwblhau ac wedi ei adrodd i'r Bwrdd. • Y bwriad yw ail gynnal yr archwiliad yn dilyn gwaith gan yr Hyrwyddwr Diogelu Corfforaethol.
43	**Thema 3**	Craffu canrannau'r gweithlu **sydd â DBS cyfredol,** lle bod hynny'n angenrheidiol	• Adroddir ar % o staff sydd â DBS i'r Panel Diogelu Strategol a'r Grŵp Gweithredol Diogelu. • Mae hefyd yn fesur adroddir arno i'r BRhCY.
44	**Thema 3**	Ymweliadau i fonitro a chefnogi trefniadau diogelu ar gyfer ysgolion unigol yn flynyddol	• Mae gweithdrefn fonitro flynyddol yn ei lle. • Adrodd nifer a chanran ymweliadau gwirio ansawdd ysgolion i gyfarfod Herio Perfformiad Addysg pob dau fis. • Mae hefyd yn fesur adroddir arno i'r BRhCY.
55	**Thema 6**	Bod Llywodraeth Cymru yn cael ei sicrhau bob gan bob ALl gynllun digwyddiadau difrifol strategol. Dylai'r **cynllun yn cynnwys protocol swyddogol ar gyfer rhannu gwybodaeth gydag ALl eraill.**	• Mae gan y Cyngor eisoes **cynllun yn cynnwys protocol swyddogol ar gyfer rhannu gwybodaeth gydag ALl eraill** • Mae dau brotocol WASPI: Un ar gyfer rhannu gwybodaeth diogelu, ac un ar gyfer rhannu gwybodaeth pobl bregus mewn argyfwng. • Mae yna hefyd ganllawiau ICO clir iawn ar rannu gwybodaeth mewn argyfwng.
57	**Thema 6**	Bod Llywodraeth Cymru yn cael ei sicrhau bob gan bob ALl gynllun digwyddiadau difrifol strategol. Mewn digwyddiad difrifol fel hwn, ystyried symud gweithiwr cymdeithasol i weithio ar secondiad gyda thîm archwilio'r Heddlu er mwyn sicrhau bod y dystiolaeth a'r wybodaeth yn cael eu hystyried o safbwynt diogelu yn ogystal ag o safbwynt troseddol	• Tasg wedi gwblhau. • Mae trafodaethau wedi bod i gyd-weithio yn hyblyg a fydd weithiau yn gallu cynnwys secondiad i weithiwr cymdeithasol, ond hefyd polisi drws agored neu dimau cyswllt dioddefwyr.

Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder - Cynllun Ymateb Cyngor Gwynedd

Adroddiad Cynnydd

27.04.2026

THEMA 1 - LLAIS Y PLENTYN A CHEFNOGI DIODDEFWYR ***Swyddog Adrodd: Gwern ap Rhisiart***	
1. Nod Thema:	• Sicrhau y gwrandewir ar blant, a'u bod yn cael eu credu a'u cymryd o ddifri. • Rhoi llais i blant a phobl ifanc mewn prosesau sydd wedi'u cynllunio i'w cadw'n ddiogel. • Gwneud popeth o fewn ein gallu i gefnogi'r dioddefwyr a'r goroeswyr.
2. Arweiniad a geisir gan y Bwrdd:	Gofynnwn i'r Bwrdd: • Herio a chraffu ar gynnydd • Cynnig unrhyw arweiniad pellach ar y camau nesaf
3. Cynnydd hyd yma:	<u>Strategaeth Llais y Plentyn</u> Mae Strategaeth Llais y Plentyn wedi ei gwblhau ar ffurf drafft. Sylwadau wedi ei derbyn ar y cynnwys gan aelodau'r bwrdd adfer ac wedi eu hymgorffori i'r fersiwn gyfredol. Mae gwaith wedi ei wneud ar lunio rhai o'r atodiadau ond nid pob un. Mae'r atodiad ar lais plant a phobl ifanc mewn addysg yn barod i'w drafod gyda'r Fforwm Plant a Phobl Ifanc, Grwpiau Strategol Addysg a Fforwm Llywodraethwyr Gwynedd. Mae gwaith i'w wneud i addasu arweiniad presennol y Gwasanaethau Plant fel ei fod yn rhan naturiol o'r Strategaeth fel cyfanwaith, mae'r cynnwys presennol yn gwbl briodol ond mae angen addasu ei ddiwyg i fel ei fod yn darllen fel un. Mae angen trafod y cynnwys gyda'r Fforwm Plant a Phobl Ifanc. Mae'n bosib y gall hyn fod yn dasg i'r Cydlynydd Ymgysylltu sydd yn y broses o gael ei benodi ar hyn o bryd. <u>Cofnodi</u> Pob ysgol efo'r gallu i gofnodi newidiadau mewn ymddygiad plant yn ddigidol ar system Bromcom neu un o'r system flaenorol megis MyConcern. <u>Trawma Gwybodus a Phlentyn Cyfeillgar</u> Mae rhaglen waith wedi ei baratoi sy'n edrych ar: a) datblygu Gwynedd fel sir gyfeillgar i blant, gan roi hawliau plant wrth galon penderfyniadau; b) symud tuag at fod yn sefydliad trawma-wybodus, caredig ac empathig.

	Mae'r rhaglen yn canolbwyntio ar newidiadau hir dymor a datblygu diwylliant drwy: - Raglen hyfforddiant corfforaethol ac arbenigol; - Gwiriadau polisïau a gweithdrefnau; - Hunanasesiadau; - Monitro a gwerthuso effaith. Bydd y Cynllun Gweithredu a'i gyflawniad yn parhau o dan Maes Blaenoriaeth Gwynedd Gofalgar, a'r Gweithgor Trawsadrannol Cefnogi Pobl (yn hytrach na'r uniongyrchol i'r Bwrdd) er mwyn gwreiddio'r ymagwedd Cyngor Gyfan i'r themâu. Mae rhaglen waith i'w weld er gwybodaeth yn y Papurau Ychwanegol. <u>Cyswllt Tu Allan i'r Ysgol</u> Mae ymweliadau gwirio ansawdd yn parhau i wirio fod yna rifau cyswllt y gall plant eu defnyddio os am gysylltu ag asiantaethau allanol. Mae hwn yn rhan o gylch monitro parhaus y tîm diogelu a llesiant. Does dim enghraifft wedi bod hyd yma lle nad yw'r tîm wedi gweld manylion cyswllt amgen priodol mewn unrhyw ysgol.
4. Heriau a wynebwyd:	Un o'r prif heriau ydi'r gofyn cynyddol ar ein Fforwm Plant a Phobl Ifanc. Er eu bod yn fwy na thebol i ystyried a rhoi barn mae ganddyn nhw eu blaenoriaethau hefyd ac mae hynny ynddo ei hun yn bwysau arnyn nhw. Mae'n ymddangos fel fod pawb yn dymuno barn y fforwm ar ystod eang o feysydd ac mae angen i ni ystyried eu bod nhw ag arholiadau e.e. ac nad yw'n dderbyniol i'w tynnu allan o wersi yn barhaus. Mae'n rhywbeth sydd angen i'w ystyried wrth symud ymlaen ac fe fydd swyddogion yn ystyried rhaglen flynyddol gyda'r Fforwm yn ystod eu cyfarfodydd nesaf. O ystyried hyn byddwn yn oedi cwblhau'r gwaith ar y strategaeth dan ddiwedd Mehefin cychwyn Gorffennaf, gan y bydd cyfnod yr arholiadau wedi dirwyn i ben erbyn hynny.
5. Camau nesaf / cerrig milltir allweddol:	• Mireinio cynnwys arweiniad presennol Gwasanaethau Plant i gyd fynd a diwyg y strategaeth. • Cychwyn ar y gwaith o ystyried newidiadau corfforaethol er mwyn sicrhau llais y plentyn. • Llunio amserlen realistig o ran ymgynghori â'r Fforwm Plant a Phobl Ifanc gan ystyried y gofyn cynyddol arnyn nhw fel cynrychiolwyr.
6. Risgiau / Adnoddau:	Argaeledd ein Fforwm Plant a Phobl Ifanc yn enwedig dros gyfnod arholiadau.
7. Ystyriaethau Cyfathrebu	

8. Amserlenni:

Rhif	Blaenoriaeth	Beth?	Amserlen
1	1	Strategaeth Llais y plentyn	Gorff 2026
6	1	Cyswllt tu allan i'r ysgol (adrodd pryder)	I'w gadarnhau
4	2	System cofnodi newid mewn ymddygiad	Medi 2027
8	2	Cefnogaeth i ddioddefwyr	Parhaus
10	2	Gwaith ar ddiwylliant corfforaethol: Trawma Wybodus a'r Ffordd Gywir (Hawliau Plant)	Rhaglen waith hir dymor
2	3	Systemau / mesurau / adrodd – llais y plentyn	I'w gadarnhau
7	4	**Llywodraeth Cymru** i weithredu newidiadau i'r Cwricwlwm Cenedlaethol	LlC wedi nodi Medi 2026
5	5	Gweithiwr Cymdeithasol i siarad efo pob plentyn	Wedi cwblhau - monitro
9	5	Hawliadau iawndal	Parhaus
3	Wedi cyfuno â rhif 30 (Thema 3)	Hyfforddiant – adnabod newid mewn ymddygiad / grooming	Gweler: Rhif 30 Thema 3

Llwyd = Wedi cwblhau neu ddim yn gallu gweithredu gan ein bod yn aros am newid cenedlaethol / rhanbarthol

Mesurau (Effaith)

Cyfleoedd rheolaidd i ddioddefwyr/ goroeswyr roi adborth i Gyngor Gwynedd ynghylch ansawdd a digonolrwydd y gefnogaeth	**Diweddariad:** Y bwriad yw trafod efo'r eiriolwyr yn ystod mis Ebrill. Bydd modd rhoi diweddariad ar lafar os nad yw hyn wedi digwydd erbyn fod y papurau wedi eu rhannu â aelodau'r Bwrdd.	**Amserlen:** Cyfarfod Bwrdd Ebrill 2026 (ar lafar)
Hyder a phrofiad o ddiogelu mewn ysgolion	**Diweddariad:** Fforwm ieuenctid wedi datblygu ac cylchredeg holiadur i gasglu barn pobl ifanc am eu hyder a profiad o ddiogelu o fewn ysgolion. 1291 o bob ifanc ar draws y Sir wedi ymateb. Yr oedd yr ymatebion yn dangos fod dros 80% o ddisgyblion yn nodi eu bod nhw yn gallu siarad gyda rhywun yn yr ysgol os oes angen cymorth, 14% ddim yn gallu siarad gyda rhywun yn yr ysgol a 6% heb ateb.	**Amserlen:** Blynyddol – canlyniadau Chwef / Maw

	Yr oedd 75% yn nodi eu bod yn gwybod lle i fynd am gymorth, 6% yn ansicr, 15% heb ymateb a 4% ddim yn gwybod lle i fynd am gymorth.	
Iechyd a Lles Ysgolion Gwynedd (Bywyd Ysgol)	**Diweddariad:** Nid yw'r Adroddiad ar ganlyniadau'r *Arolwg y Rhwydwaith Ymchwil Iechyd Mewn Ysgolion (SHRN): Gwella iechyd a lles dysgwyr* wedi ei gyhoeddi gan Iechyd Cyhoeddus Cymru eto.	**Amserlen:** Oedi rhag adrodd gan nad yw adroddiad SHRN wedi ei gyhoeddi eto. Bwrdd Gorff 2026
Canran o gynadleddau achos lle bu glywed llais/barn y plentyn (5+oed)	**Diweddariad:** 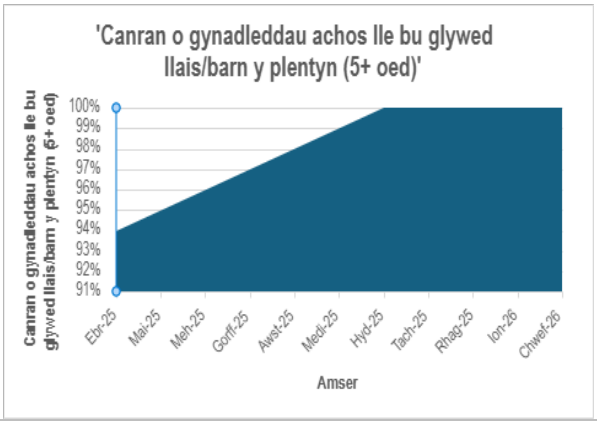	**Amserlen:** Dyma fesur sy'n cael ei adrodd yn reolaidd i'r cyfarfod Herio Perfformiad Plant. Bydd y cyfarfod Herio Perfformiad nesaf fis Mai.
Canran o gyfeiriadau rhan 5 lle mae gweithiwr gofal cymdeithasol wedi ymdrechu'n rhagweithiol i ymweld a gwrando ar lais y plentyn (5+oed)	**Diweddariad:** **Canran o blant wedi eu gweld yn ystod asesiad (Rhag-Ion) = 97%** 3 plentyn ddim wedi eu gweld yn ystod asesiad Rhesymau yn cynnwys plant ddim eisiau gadael ei loft /ddim eisiau bod yn rhan or asesiad. Cafwyd un achos lle bu rhiant gwrthod ymweliad asesiad dros ffôn yn unig. Cafwyd trafodaeth strategaeth a uchafu i Strategaeth 47 ar gyfer mynediad heb ganiatâd riant.	**Amserlen:** Dyma fesur sy'n cael ei adrodd yn reolaidd i'r cyfarfod Herio Perfformiad Plant. Bydd y cyfarfod Herio Perfformiad nesaf fis Mai.

Allbynnau hyd yma

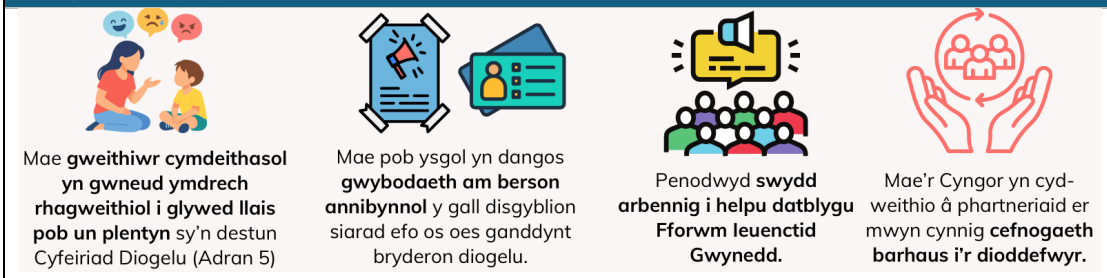

Mae **gweithiwr cymdeithasol yn gwneud ymdrech rhagweithiol i glywed llais pob un plentyn** sy'n destun Cyfeiriad Diogelu (Adran 5)

Mae pob ysgol yn dangos **gwybodaeth am berson annibynnol** y gall disgyblion siarad efo os oes ganddynt bryderon diogelu.

Penodwyd **swydd arbennig i helpu datblygu Fforwm Ieuenctid Gwynedd.**

Mae'r Cyngor yn cydweithio â phartneriaid er mwyn cynnig **cefnogaeth barhaus i'r dioddefwyr.**

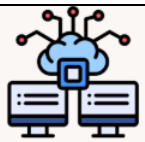

Erbyn hyn mae gan **pob ysgol fynediad i system rheoli data electroneg** fel bod modd cofnodi newid ymddygiad mewn plentyn.

THEMA 2 - RHEOLI HONIADAU A PHRYDERON AM OEDOLION SY'N GWEITHIO GYDA PHLANT ***Swyddog Adrodd: Dylan Owen / Sharron Carter Williams***	
1. Nod Thema:	• Amddiffyn plant trwy sicrhau bod pryderon yn cael eu cymryd o ddifri ac yn gweithredu arnynt yn gyflym. • Sicrhau bod trefniadau Adran 5 yn cefnogi ymateb aml-asiantaeth cyson a chadarn i honiadau a phryderon am oedolion sy'n gweithio gyda phlant.
2. Arweiniad a geisir gan y Bwrdd:	Gofynnwn i'r Bwrdd; • Herio a chraffu ar gynnydd • Cynnig unrhyw arweiniad pellach ar y camau nesaf.
3. Cynnydd hyd yma:	• Cwblhawyd y **Fframwaith Sicrwydd Ansawdd** (copi er gwybodaeth wedi'i gynnwys yn y pecyn). • Cychwynnwyd **peilot Magic Notes**, gyda chanlyniadau cadarnhaol hyd yma, gan fod staff yn nodi ei fod yn hwyluso eu gwaith. • Rhoddwyd gais i fod yn rhan o beilot cenedlaethol ar gyfer treialu y **ffurflen cyfeirio genedlaethol** newydd. Rydym yn aros i glywed a fu'r cais yn llwyddiannus.
4. Heriau a wynebwyd:	• Er bod y cyfarfod cychwynnol gyda'r Heddlu yn gadarnhaol o ran sefydlu sianel TEAMS, maent ar hyn o bryd wedi gwrthod y cais gan nodi bod y trefniadau presennol yn gweithio'n effeithiol. Bydd cyswllt pellach yn cael ei wneud i egluro'r sefyllfa ymhellach. • Gyda'r cyllid ar gyfer swyddi ychwanegol wedi'i gadarnhau, bydd yr Adran yn symud i'w hysbysebu. Fodd bynnag, gan fod recriwtio gweithwyr cymdeithasol eisoes yn heriol, mae risg gwirioneddol na fydd modd llenwi'r rolau hyn.
5. Y camau nesaf/cerrig milltir allweddol:	• Sgyrsiau dilynol i'w gynnal â'r Heddlu (Ebrill 2026) • Penodi Swydd DOS / Sicrwydd Ansawdd (Mai / Mehefin 2026) • Gwerthuso Peilot Magic Notes (Gorff 2026)
6. Risgiau / Adnoddau:	• Gyda'r cyllid ar gyfer swyddi ychwanegol bellach wedi'i gadarnhau, bydd yr Adran yn symud ymlaen i'w hysbysebu. Fodd bynnag, gan fod recriwtio gweithwyr cymdeithasol yn heriol, mae risg gwirioneddol na fydd modd llenwi'r rolau.
7. Ystyriaethau Cyfathrebu	• Bydd angen gwaith i godi ymwybyddiaeth **gweithlu'r Adran Plant** o'r Fframwaith Sicrwydd Ansawdd newydd. • Disgwylir her wrth geirio recriwtio ar gyfer swyddi ychwanegol. Bydd angen ystyried ymgyrch pellach **gyhoeddus** a mewnol yn unol â'r angen.

8. Amserlenni:

Rhif	Blaenoriaeth	Beth?	Amserlen
15	1	Penderfyniadau diogelu (Adran 5) yn cael ei wneud yn aml-asiantaethol a dim gan y LADO yn unig	Oedi – disgwyl trafod efo'r Heddlu
17	1	Trefniadau gweithredu Rhan 5 a Fframwaith Sicrwydd Ansawdd	Fframwaith wedi gwblhau
23	1	Gwella perthynas rhwng y timau plant a'r ysgolion	Parhaus
24	1	Cryfhau cydweithio / Cyfathrebu rhwng yr Adrannau Plant ac Addysg	Parhaus
25	1	Ansawdd cofnodi Trafodaethau Strategaeth (Adran 5)	Gorff-2026
18	2	Sicrhau bod y ffurflen gyfeirio Adran 5 yn hawdd ei chanfod ac yn hawdd ei defnyddio.	Hyd-2026
14	4	**Llywodraeth Cymru** i ddatblygu Polisi Pryderon Lefel Isel	Aros am weithredu gan LlC
11	4	**Llywodraeth Cymru** i nodi fod angen clywed Llais y Plentyn yn dilyn cyfeiriad Adran 5	Aros am gopi gan LlC
12	4	**Bwrdd Diogelu Rhanbarthol** i graffu trefniadau delio efo honiadau Awdurdodau Lleol	Aros am gadarnhad gan BDRh
20	4	**Llywodraeth Cymru** i Adolygu gweithredfnau Adran 5	Aros am gopi gan LlC
21	4	**Llywodraeth Cymru** i gyhoeddi'r Strategaeth 10 Mlynedd atal camdrin plant yn rhywiol	Wedi cyhoeddi
13	5	Cydweithio efo ysgolion ar unrhyw faterion diogelu sy'n codi yn dilyn arolygon ESTYN	Parhaus
16	5	Ystyried gwybodaeth diogelu hanesyddol ar gofnod plentyn	Wedi cwblhau
19	5	Diwylliant tryloyw ac agored o drîn ac atgyfeiriadau	Parhaus
22	5	Sefydlu Gwasanaeth Diogelu a Llesiant Ysgolion	Adolygu Parhaus

Llwyd = Wedi cwblhau neu ddim yn gallu gweithredu gan ein bod yn aros am newid cenedlaethol / rhanbarthol

Mesurau (Effaith)		
Hyder a phrofiadau staff o gyfeiriadau Rhan 5 ac ymdrin â phryderon lefel isel	**Diweddariad:** Rydym yn ystyried â oes modd gwneud rhywbeth fel rhan o'r archwiliad mewnol o ymwybyddiaeth y gweithlu o ddiogelu (archwilio mewnol), gan ofyn barn unigolion sydd wedi cael profiad o wneud cyfeiriad diogelu neu gwneud arolwg ar y cyd â'r Tîm Diogelu a Lles.	**Amserlen:** Bwrdd mis Hydref 2026. Rydym yn oedi cyn cynnal archwiliad mewnol ar ymwybyddiaeth y gweithlu er mwyn rhoi amser i ddeunyddiau a gynhyrchwyd gan yr

		Hyrwyddwr Diogelu Corfforaethol gael amser i wreiddio.
Presenoldeb Cadeirydd Llywodraethwyr neu ddirprwy mewn cyfarfod strategaeth Rhan 5 os oes honiad am aelod o weithlu ysgol	**Diweddariad:** Ein bwriad yw ceisio adrodd ar hyn **fesul chwarter**. Noder, fodd bynnag, nad oes modd gwneud hyn yn defnyddio'r system ddata presennol a bydd rhaid wneud gwaith gweinyddol "manual" er mwyn ei gyfrifo.	**Amserlen:** Anelu i gychwyn adrodd ar y mesur yma i'r Bwrdd Gorffennaf 2026
Arolygiadau ysgolion Estyn: niferoedd sy'n cydymffurfio â celfyddyd diogelu	**Diweddariad:** 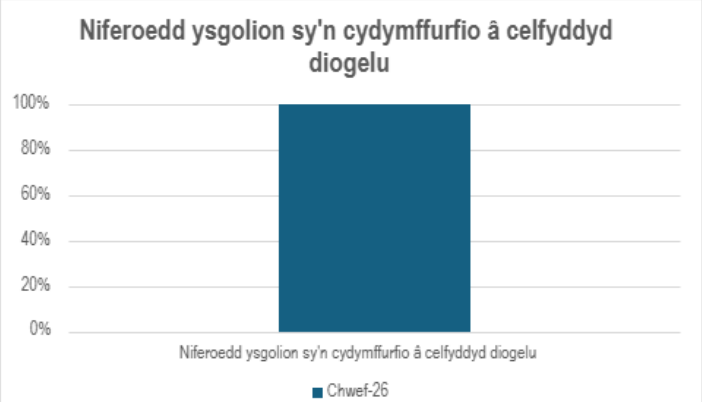	**Amserlen:** Adroddir yn chwarterol

Allbynnau hyd yma

Mae'r **ffurflen cyfeirio honiadau o gamdriniaeth** yn haws i'w gweld ar wefan y Cyngor ac ar wefan "hwb" yr Ysgolion.

Nid oes **unrhyw benderfyniadau diogelu yn cael ei wneud gan un gweithiwr** yn unig.

Mae **gwybodaeth hanesyddol ar gofnod plentyn yn cael ei wirio** bob tro y gwneir Cyfeiriad Diogelu (Adran 5).

Mae **gwybodaeth hanesyddol hefyd yn cael ei wirio ar gofnod yr oedolyn proffesiynol** sy'n destun ymholiad Adran 5.

Peilota "Magic Notes" er mwyn symleiddio a hwyluso'r broses o gofnodi cyfarfodydd diogelu (Strategaeth Adran 5).

Cwblhau'r **Fframwaith Sicrwydd Ansawdd** - sef ffordd o wirio bod gwaith yr Adran Plant cael ei wneud yn dda ac yn gyson.

THEMA 3 - HYFFORDDIANT A PHOLISÏAU ***Swyddog Adrodd: Ian Jones***	
1. Nod Thema:	• Sicrhau bod staff wedi'u hyfforddi i "feddwl yr hyn na ellir ei amgyffred" a deall “y gallai ddigwydd yma”.
2. Arweiniad a geisir gan y Bwrdd:	Gofynnwn i'r Bwrdd; • Herio a chraffu ar gynnydd • Cynnig unrhyw arweiniad pellach ar y camau nesaf.
3. Cynnydd hyd yma:	<u>Polisi Canu'r Gloch</u> Mae Polisi Canu'r Gloch diwygiedig wedi ei fabwysiadu gan y Cyngor llawn ym mis Mawrth, 2026 ac mae gwaith ar droed er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r polisi ar draws y Cyngor. Yr ydym hefyd wedi ymrwymo bod swyddogion perthnasol yn mynychu hyfforddiant arbenigol gan y sefydliad Protect yn ystod y misoedd nesaf (union ddyddiadau I'w cadarnhau). <u>Hyfforddiant Diogelu</u> Mae cynnydd hefyd o ran trosi hyfforddiant Diogelu i gyflwyniadau fideo fel eu bod yn gallu cael eu cyflwyno i staff rheng flaen ar draws y Cyngor. Mae gwaith wedi cychwyn hefyd ar fapio anghenion hyfforddiant staff tu hwnt i'r modiwl sylfaenol fel eu bod yn gallu cefnogi staff yn y gweithle. Mae hyfforddiant Grwp F hefyd wedi ei gynnal gan Arbenigwr Allanol ar gyfer Aelodau'r Cyngor. <u>Hyfforddiant Grooming</u> Comisiynir yr NSPCC i baratoi'r pecyn hyfforddiant ‘grooming’. Bydd yr hyfforddiant yn cynnwys dau ran: 1. Dosbarth ar lein i hyd at 5000 ar gyfer swyddogion ar hyd y Cyngor, codi ymwybyddiaeth o arwyddion ‘grooming’, a sut i ymateb etc. Bydd yr hyfforddiant hefyd ar gael i Aelodau Etholedig a Llywodraethwyr Ysgolion. 2. Hyfforddiant wyneb yn wyneb ar gyfer 20 swyddog (5 sesiwn wedi ei archebu, felly 100 o swyddog i gyd). Hwn yn benodol ar gyfer gweithwyr rheng flaen; Gweithwyr Cymdeithasol, Person Dynodedig Diogelu mewn Ysgolion a Prifathrawon. Anelir gychwyn y sesiynau fis Mehefin. Bu rhywfaint o oedi o ganlyniad i'r angen am ddeunyddiau dwyieithog.
4. Heriau a wynebwyd:	Mae mynediad i systemau TG y Cyngor gan holl staff y Cyngor yn parhau yn her. Fodd bynnag, mae bid ariannol wedi ei gymeradwyo yn ddiweddar er mwyn hwyluso'r gwaith a rhaglen waith bellach yn ei le er mwyn gwireddu'r uchelgais.
5. Y camau nesaf/cerrig milltir allweddol:	<u>Polisi Canu'r Gloch</u> **Ebrill – Gorffennaf, 2026 >** Codi ymwybyddiaeth o bolisi Canu'r Gloch ymysg staff y Cyngor. **Ebrill - Rhagfyr, 2026 >** Mynychu sesiynau hyfforddiant **Ebrill – Medi, 2026 >** Cyflwyno sesiynau i staff rheng flaen ar Ddiogelu **Gorffennaf, 2026 –** Cwblhau gwaith mapio ar anghenion hyfforddiant Rheolwr ac Arweinyddion Tîm
6. Risgiau / Adnoddau:	Mae blaenoriaethu gwaith yn parhau i fod yn heriol yn sgil rhaglenni gwaith ehangach y Cyngor.

7. Ystyriaethau Cyfathrebu:

- Negeseuon cyfathrebu mewnol i'w paratoi o ran materion Canu'r Gloch a Diogelu

8. Amserlenni:

Rhif	Blaenoriaeth	Beth?	Amserlen
32	1	Polisi Canu'r Gloch	Ebrill 2026
35	1	Hyfforddiant cadw cofnodion diogelu	Ebrill 2026
45	1	Ymchwiliad Craffu Diogelu	I'w gadarnhau
30	2	Hyfforddiant "grooming"	I'w gadarnhau
38	2	Hyfforddiant diogelu – lefelau a hyfforddiant uwch	I'w gadarnhau
34	3	Goruchwyliaeth Personau Diogelu Dynodedig gan weithwyr cymdeithasol	I'w gadarnhau
29	4	**Llywodraeth Cymru** i Gomisiynu Adnodd Hyfforddiant	I'w gadarnhau gan LlC
31	4	Sicrwydd i'r **Bwrdd Diogelu Rhanbarthol** o'r hyfforddiant "grooming" sy'n cael ei gynnal	I'w gadarnhau
33	4	**Byrddau Diogelu Rhanbarthol** yn cael sicrwydd fod LADO wedi derbyn hyfforddiant	I'w gadarnhau gan BDRh
36	5	Lefel hyfforddiant diogelu/VAWDASV adrannol	Wedi cwblhau – monitro parhaus
37	5	Adolygu pecyn hyfforddiant diogelu ysgolion	Parhaus
40	5	Adolygu Polisi Diogelu Corfforaethol pob dwy flynedd	Parhaus
41	5	Adolygu Polisi Diogelu (Ysgolion) pob blwyddyn	Parhaus
42	5	Archwiliad mewnol: Ymwybyddiaeth y gweithlu o ddiogelu	Gorffennaf, 2026
43	5	Monitro cydymffurfiaeth DBS	Parhaus
44	5	Ymweliadau monitro trefniadau diogelu ysgolion (Tîm Diogelu a Lles)	Parhaus
39	Wedi cyfuno efo Rhif 38	Hyfforddiant diogelu "uwch"	Wedi cyfuno efo Rhif 38

Llwyd = Wedi cwblhau neu ddim yn gallu gweithredu gan ein bod yn aros am newid cenedlaethol / rhanbarthol

Mesurau (Effaith)

Cyfraddau DBS ar gyfer staff

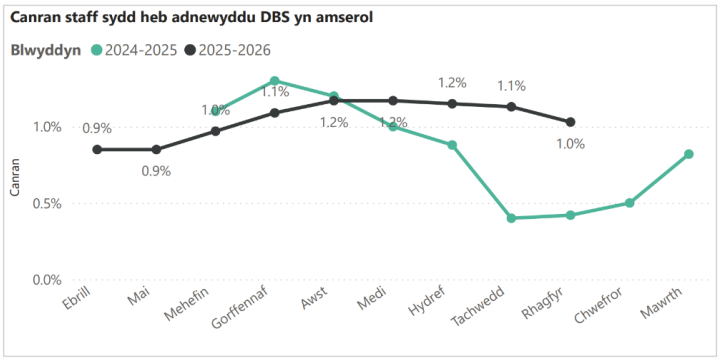

Amserlen:

Dyma fesur sy'n cael ei adrodd yn reolaidd i'r cyfarfod Herio Gwasanaethau Corfforaethol.

Bydd y cyfarfod Herio Perfformiad nesaf diwedd mis Ebrill. Mae ffigyrau fesul Adran

		hefyd yn cael eu craffu drwy'r Grŵp Gweithredol Diogelu.
Cwblhau hyfforddiant diogelu mandadol	**Diweddariad:** 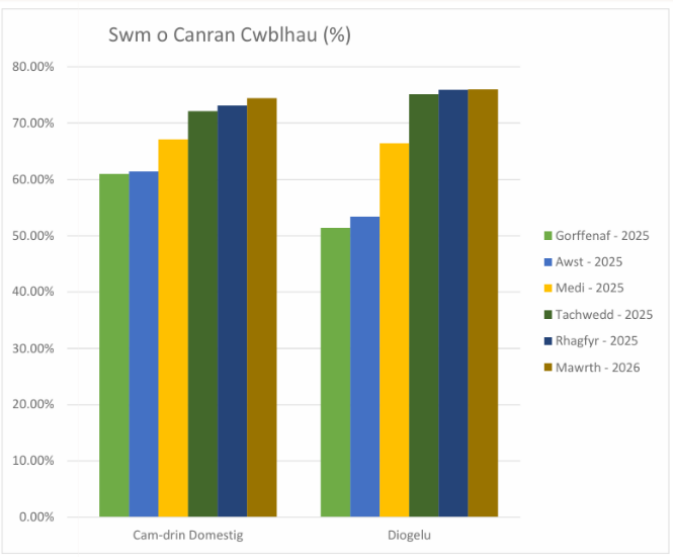 *Disgwylir i'r canran godi yn sgil y sesiynau cyflwyno fideo ar hyfforddant mandado i staff rheng flaen.*	**Amserlen:** Mae'r data yma yn cael ei graffu yn y Grŵp Gweithredol Diogelu. Mae'r data hefyd bellach yn cael ei gynnwys yn herio perfformiad pob Adran.
Nifer a chanran ymweliadau gwirio ansawdd ysgolion	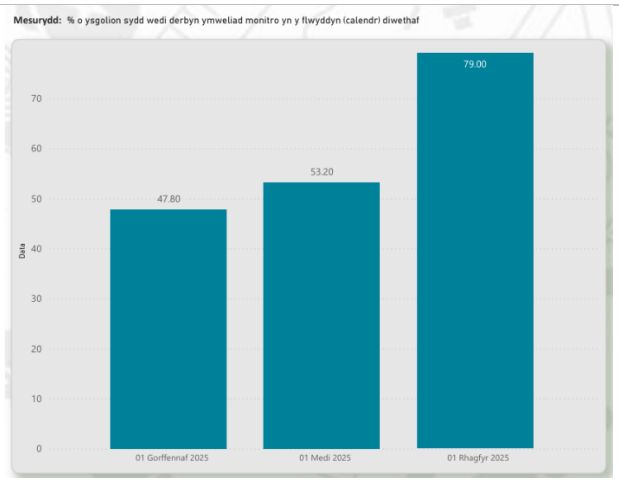 	**Amserlen:** Dyma fesur sydd eisoes yn cael ei adrodd drwy drefniadau Herio Perfformiad Adran Addysg. **Bydd cyfarfod nesaf mis Mai ac bydd modd adrodd ar ddata y 4 mis diwethaf yn y Bwrdd mis Gorffennaf.**
Cydymffurfiaeth â pholisïau diogelu ysgolion	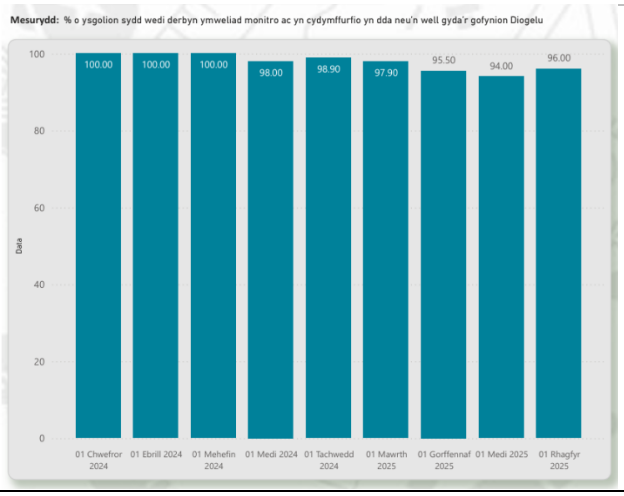 	**Amserlen:** Dyma fesur sydd eisoes yn cael ei adrodd drwy drefniadau Herio Perfformiad Adran Addysg. **Bydd cyfarfod nesaf mis Mai ac bydd modd adrodd ar ddata y 4 mis diwethaf yn y Bwrdd mis Gorffennaf.**

% staff wedi cwblhau hyfforddiant ar droseddwyr rhyw a 'grooming'	**Diweddariad:** Yn sgil oedi er mwyn sicrhau deunyddiau dwyieithog bydd y data bellach yn cael ei gasglu o fis Mehefin ymlaen.	**Amserlen:** Bwriedir gychwyn adrodd ar y data yma yn cyfarfod y Bwrdd fis Gorff 2026.
Hyder staff ac aelodau yn nhrefniadau Canu'r Gloch y Cyngor	**Diweddariad:** Mae gwaith pellach ei angen rhwng Ebrill a Gorffennaf er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r trefniadau yn fewnol.	**Amserlen:** Anelir i adrodd ar y mesur yma yng nghyfarfod y Bwrdd mis Medi 2026.

Allbynnau hyd yma

Mae'r Cyngor wedi ychwanegu **gwybodaeth am feithrin perthnasoedd amhriodol ("grooming") i'r hyfforddiant diogelu** sy'n cael ei gyflwyno i bob ysgol.

Mae edrych ar **faint o staff sydd wedi cwblhau hyfforddiant Diogelu yn rhan o drefniadau monitro perfformiad** pob Adran.

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu **Polisi Canu'r Gloch newydd** i staff y Cyngor.

Penodwyd rôl **Hyrwyddwr Diogelu Corfforaethol** i godi ymwybyddiaeth o ddiogelu ar draws y Cyngor.

Sefydlwyd **Tîm Diogelu a Lles Addysg** newydd sbon yn 2024.

Mae'r Tîm Diogelu a Lles Addysg yn **ymweld â bob ysgol unwaith y flwyddyn** i wirio bod y rheolau cywir yn cael eu dilyn.

Rydym wedi **cynyddu capasiti y Tîm Diogelu a Lles Addysg** - mae 4 aelod o staff yn gweithio i'r tîm bellach.

Rydym wedi **creu fideo ar gyfer cyflwyno'r hyfforddiant diogelu** i staff rhengflaen.

THEMA 4 - LLYWODRAETHU ***Swyddog Adrodd: Alison Halliday***	
1. Nod Thema:	• Sicrhau bod llywodraethwyr ysgolion yn deall eu rolau a'u cyfrifoldebau neu gadw plant yn ddiogel • Sicrhau bod systemau yn eu lle sy'n mesur iechyd a diwylliant ehangach ysgolion
2. Arweiniad a geisir gan y Bwrdd:	Gofynnwn i'r Bwrdd; – Herio a chraffu ar gynnydd – Cynnig unrhyw arweiniad pellach am y camau nesaf
3. Cynnydd hyd yma:	<u>Hyfforddiant Diogelu</u> • Hyfforddiant diogelu gorfodol yn ei le ar gyfer pob Cadeirydd a Llywodraethwr Dynodedig Diogelu mewn ysgolion • Hyfforddiant Diogelu sylfaenol yn orfodol ar gyfer pob Llywodraethwr • Llawlyfr Llywodraethwyr newydd wedi ei rannu gyda'r holl Lywodraethwyr ac ar Wefan Gwynedd <u>Penodi Swyddog Cefnogi Llywodraethiant</u> • Mae Swyddog Cefnogi Llywodraethiant wedi ei phenodi a bydd yn cychwyn yn ei rôl **Mai 2026** <u>Llywodraethiant Effeithiol fel Cyfaill Beirniadol</u> • Mae pob rhaglenni datblygu arweinyddiaeth yr awdurdod yn rhoi sylw bwriadus i bwysigrwydd llywodraethiant effeithiol gyda'r angen am feithrin diwylliant o onestrwydd a thryloywder er mwyn sicrhau bod cyrff llywodraethol yn arddel eu rôl fel cyfaill beirniadol. • Mae penaethiaid newydd ac mewn gofal, ynghyd a cyfranogwyr o arweinwyr y dyfodol cynradd ac uwchradd wedi derbyn yr hyfforddiant hwn erbyn hyn. <u>Hyfforddiant i Glercod</u> • Mae rhaglenni cyfarfodydd wedi eu diwygio er mwyn sicrhau ffocws benodol a bwriadus ar lais y plenty, llesiant a diogelu. Mae'r rhaglenni hyn wedi eu rhannu gyda clercod cyrff llywodraethol ysgolion yr Awdurdod fis **Ebrill 2026** <u>Llywodraeth Cymru</u> • Rydym wedi bod mewn cyfarfodydd gyda Llywodraeth Cymru i ganfod mwy o wybodaeth a diwedariadau am yr adolygiad. Bydd Cynrychiolydd o Lywodraeth Cymru yn mynychu cyfarfod nesaf o'r Fforwm Llywodraethu Gwynedd i rannu diweddariad a derbyn mewnbwn am heriau llywodraethiant ysgolion llai a gweldig. <u>Clerc Proffesiynol</u> • Aros am arfarniad swydd.
4. Heriau a wynebwyd:	Dibyniaethau – yn aros am arweiniad pellach gan Llywodraeth Cymru yn dilyn ei adolygiad o drefniadau llywodraethu o fewn ysgolion.
5. Y camau nesaf/cerrig milltir allweddol:	• Anwytho'r Swyddog Cefnogi Llywodraethiant newydd i'w rôl - **Mai 2026 ymlaen** • Sicrhau rhaglen hyfforddiant gynhwysfawr i Gyrff Llywodraethol **Mehefin 2026 ymlaen** • Penodi Clerc Proffesiynol er mwyn diwallu gofyn ac anghenion ysgolion am glerc

	• Ymateb a gweithredu'n brydlon i holl argymhellion Adolygiad Llywodraeth Cymru o drefniadau llywodraethu. **Medi 2026 ymlaen** • Parhau efo'r trafodaethau gyda cwmni Governance Hub er mwyn ymateb i'r angen am ddangosfwrdd i ddal holl ddata a gwybodaeth mewn man hwylus. • Llunio holiadur i lywodraethwyr er mwyn mesur effaith hyfforddiant ar ddiwylliant a'u hyder fel cyfaill beirniadol i'r ysgol **Mehefin – Gorffennaf 2026** • Gweithredu ar unrhyw ganfyddiadau gan rymuso rhaglen hyfforddiant ar gyfer cyrff llywodraethol
6. Risgiau / Adnoddau:	**Risg:** • Addasu trefniadau'r Awdurdod o ran llywodraethiant yn ormodol cyn derbyn arweiniad cenedlaethol yn dilyn yr adolygiad • Yr awdurdod yn methu diwallu anghenion a gofyn yr ysgolion am glerc llywodraethol o Fedi ymlaen. **Adnoddau:** • (Rhif 46) - Bydd angen adnoddau ychwanegol er mwyn gallu sefydlu model clercio proffesiynol.
7. Ystyriaethau Cyfathrebu:	• Bydd angen rhannu gwybodaeth efo Llywodraethwyr gan gynnwys rhaglen hyfforddiant gynhwysfawr. • Byddwn yn Penodi Clerc Proffesiynol er mwyn diwallu gofyn ac anghenion ysgolion.
8. Amserlenni:	

Rhif	Blaenoriaeth	Beth?	Amserlen
46	2	**Llywodraeth Cymru** i amlygu cyfrifoldebau Llywodraethwyr	I'w gadarnhau gan LlC
47	2	Dangosfwrdd i lywodraethwyr ar iechyd a lles ysgol	i'w gadarnhau gan LlC
48	2	Llywodraethwyr i gadw cofnodion cywir o benderfyniadau diogelu	Mai 2026
49	2	Amlygu beth yw rôl Llywodraethwyr mewn trefn ymchwilio ac atal	Mehefin 2026 / Parhaus
52	3	Cymharu trefniadau Llywodraethu YF â Ysgolion eraill	Mai 2026
50	4	Dysgu gwersi wrth ymdrin a chwynion i'r dyfodol	Parhaus – achos tebyg i ICC 2019 heb ddigwydd
51	4	Hyfforddiant a Chefnogaeth i Lywodraethwyr	Aros canfyddiadau adolygiad LlC

Llwyd = Wedi cwblhau neu ddim yn gallu gweithredu gan ein bod yn aros am newid cenedlaethol / rhanbarthol

Mesurau (Effaith)

% o gyrff llywodraethu ysgolion sy'n adrodd bod pob aelod wedi cwblhau hyfforddiant mandadol	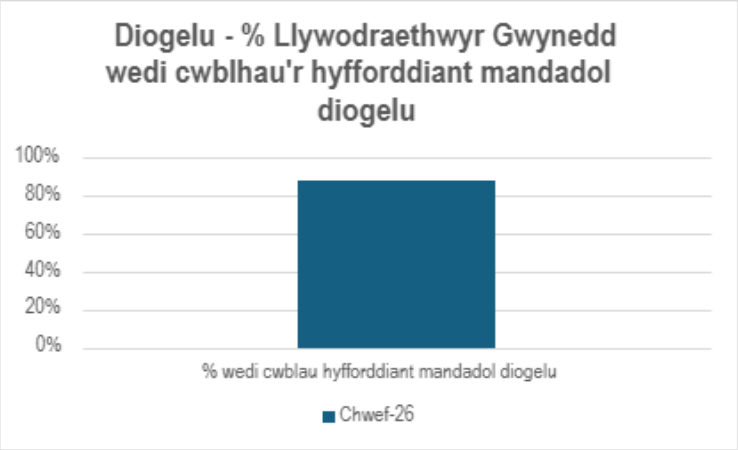	**Amserlen:** Mae'r wybodaeth yma'n cael ei gasglu unwaith y flwyddyn yn ystod Tymor yr Hydref drwy'r Holiadur Diogelu Blynyddol.
Hyder y Corff Llywodraethol yn eu gallu i fod yn Gyfaill Beirniadol i'r ysgol.	**Diweddariad:** **I'w gyflwyno mis Medi 2026.**	**Amserlen:** Gwybodaeth yn cael ei gasglu cyn diwedd tymor yr Haf er mwyn gallu adrodd i'r Bwrdd ar ddechrau'r tymor newydd (**Medi 2026**).

Allbynnau hyd yma

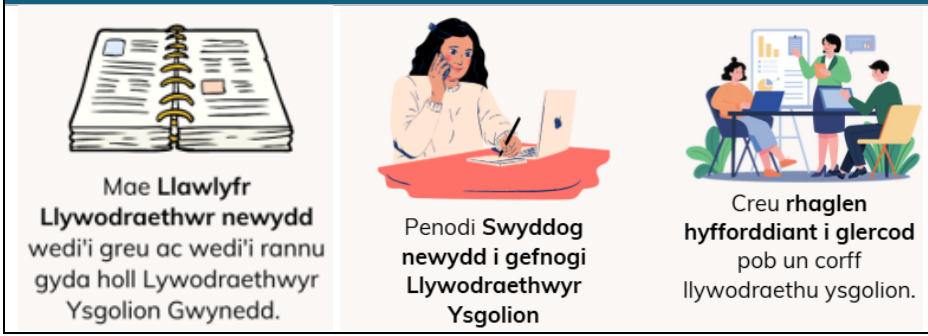

THEMA 5 – ARFERION CYFYNGOL ***Swyddog Adrodd: Llion Williams***	
1. Nod Thema:	• Diweddaru canllawiau am ffilmio atal yn gorfforol gan oedolion, a sut y dylid cadw cofnodion ffilmio.
2. Arweiniad a geisir gan y Bwrdd:	Gofynnwn i'r Bwrdd; - Herio a chraffu ar gynnydd - Cynnig unrhyw arweiniad pellach ar y camau nesaf.
3. Cynnydd hyd yma:	• Cwmni allanol wedi ei gomisiynu i: 1. Werthuso'r polisi presennol yn erbyn canllawiau cenedlaethol 2. Dadansoddi cryfderau a gwendidau'r polisi. 3. Argymell camau gwella ymarferol sy'n sicrhau cydymffurfiaeth lawn ac integreiddio dulliau a sgyrsiau adferol. 4. Argymell trefniadau gweithredu clir gyda rolau, atebolrwydd, a dull adferol wedi'i wreiddio mewn ymarfer dyddiol. 5. Gwerthuso'r cynllun hyfforddi staff mewn gofynion polisi a sgyrsiau adferol. 6. Sefydlu trefniadau adrodd clir ar gyfer digwyddiadau, pryderon, a chanlyniadau sgyrsiau adferol. • Nifer o bolisïau cysylltiedig wedi eu rhannu i hwyluso'r gwerthusiad • Cyfarfod wedi ei gynnal rhwng Pennaeth Uned gyfeirio Camu i'r Copa, Rheolwr Cynhwysiad a'r swyddog sydd yn cwblhau'r gwaith gwerthuso i egluro trefniadau gweithredu y polisi a chynllun hyfforddiant presennol. • Camau terfynol yn cael eu cwblhau yn y gwaith gwerthuso cyn i'r adroddiad gael ei chyflwyno. • Yn dilyn hyn bydd cynllun gweithredu yn cael ei lunio a'r gweithredu i ymateb I'r canfyddiadau. • Craffu ar y polisi arferion cyfyngol / ymyrraeth gynnar wedi ei ychwanegu i ymweliadau ansawdd y Tîm diogelu a Llesiant ers diwedd Chwefror 2026 – Pob ysgol sydd wedi derbyn ymweliad hyd yma wedi mabwysiadau polisi arweiniol yr Adran Addysg • Bydd dyddiad mabwysiadu / adolygu y polisi yn rhan o'r holiadur blynyddol diogelu i Ysgolion (Cylchredeg yn flynyddol yn mis Hydref) • Grŵp Diogelu Rhanbarthol yn datblygu cymal ychwanegol i'r polisi Rhanbarthol i roi arweiniad i ysgolion ar ffilmio atal corfforol gan oedolion – nid yw hyn yn cael ei argymell yn unol a rheoliadau GDPR a deddfau perthnasol. Mae'r cymal yn y broses o gael ei wirio gan adran gyfreithiol y Sir arweiniol.
4. Heriau a wynebwyd:	• Llunio a gweithredu gwelliannau yn dilyn yr ymgynghoriad allanol yn ddibynnol ar amserlen cwblhau y cwmni • Data hyfforddiant presennol yn cynnwys ysgolion môn ac asiantaethau eraill – Bydd angen datblygu ac addasu y dull o fonitro angen a niferoedd staff sydd angen/wedi eu hyfforddi
5. Y camau nesaf/cerrig milltir allweddol:	• Sefydlu cynllun gweithredu yn dilyn y gwaith gwerthuso **– Mawrth 2026** • Sefydlu a gweithredu trefn monitro a chydymffurfiaeth gyda'r polisi **– Mawrth 2026** • Adolygu strategaeth a chynllun hyfforddi – **I'w gadarnhau yn dilyn adborth y gwerthusiad** • Grymuso trefniadau adrodd a monitro data adroddiadau ysgolion - **I'w gadarnhau yn dilyn adborth y gwerthusiad**

<table>
<tr><td>6. Risgiau / Adnoddau:</td><td>Risgiau:
• Y broses o gomisiynu a chwblhau'r gwaith gwerthuso polisi a trefniadau yn cymryd hirach na'r disgwyl
• Cydymffurfiaeth parhaus ysgolion

Adnoddau:
• Bydd angen adnodd a system i gofnodi 53.5 – cydweithio gyda Adran TG i sefydlu system/Power Ap i gadw data</td></tr>
<tr><td>7. Ystyriaethau Cyfathrebu:</td><td>-</td></tr>
<tr><td>8. Amserlenni:</td><td>
<table>
<tr><th>Rhif</th><th>Blaenoriaeth</th><th>Beth?</th><th>Amserlen</th></tr>
<tr><td>53</td><td>2</td><td>Llywodraeth Cymru i gyhoeddi Canllaw ar ffilmio achosion arferion cyfyngol</td><td>I'w gadarnhau gan LlC</td></tr>
<tr><td>53.1</td><td>“</td><td>Sefydlu is-grwp - ymchwilio</td><td>Rhagfyr - Cwblhawyd</td></tr>
<tr><td>53.2</td><td>“</td><td>Adolygu'r polisi</td><td>Ionawr 2026</td></tr>
<tr><td>53.3</td><td>“</td><td>Mabwysiadu'r polisi</td><td>Chwefror ac yn flynyddol</td></tr>
<tr><td>53.4</td><td>“</td><td>Darparu hyfforddiant</td><td>Chwefror 2026</td></tr>
<tr><td>53.5</td><td>“</td><td>Monitro</td><td>Mawrth 2026 ac yn flynyddol</td></tr>
</table>

Llwyd = Wedi cwblhau neu ddim yn gallu gweithredu gan ein bod yn aros am newid cenedlaethol / rhanbarthol</td></tr>
<tr><td colspan="2">Mesurau (Effaith)</td></tr>
<tr><td>% o staff yr ysgol sy'n cwblhau hyfforddiant arferion cyfyngol</td><td>Diweddariad:

Mae dros 300 o staff mewn 85 o ysgolion Gwynedd wedi derbyn hyfforddiant dros y 3 blynedd diwethaf. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant gloywi. Mae rhaglen hyfforddiant yn cael ei rheoli a'i monitro gan y tîm cynhwysiad.

Ar hyn o bryd mae hyfforddiant yn cael ei gynnal ar sail angen, ceisiadau neu argymhelliad gan y gwasanaeth cynhwysiad. Disgwylir y bydd y drefn yma yn cael ei mireinio yn dilyn canfyddiadau'r gwerthusiad. Mae gwaith pellach angen ei gwblhau er mwyn casglu'r data yn fwy effeithiol.</td><td>Amserlen:

Mireinio'r trefn casglu yn dilyn y gwerthusiad gan y cwmni allanol</td></tr>
<tr><td>% o ysgolion yn cydymffurfio gyda'r polisi model arferion cyfyngol.</td><td>Diweddariad:

Craffu ar y polisi arferion cyfyngol / ymyrraeth gynnar wedi ei ychwanegu i ymweliadau ansawdd y Tîm diogelu a Llesiant ers diwedd Chwefror 2026 – Pob ysgol sydd wedi derbyn ymweliad hyd yma wedi mabwysiadau polisi arweiniol yr Adran Addysg

Mae pob ysgol sydd wedi ymateb i'r holiadur diogelu blynyddol (Hydref 2025) yn cadarnhau eu bod nhw wedi mabwysiadau polisi arweiniol yr Adran Addysg.</td><td>Amserlen:

Data'n cael ei gasglu drwy'r holiadur diogelu blynyddol / ymweliadau Tîm Diogelu a Lles</td></tr>
<tr><td>Ansawdd Diogelu -</td><td>Diweddariad:</td><td>Amserlen:</td></tr>
</table>

Cydymffurfiaeth polisi, lefel hyfforddiant, prosesau adrodd a gwerthuso yn cael eu cynnal yn ystod yr ymweliadau blynyddol.	Yn ystod y cylch newydd o ymweliadau ansawdd Diogelu mae'r 29 ysgol sydd wedi derbyn ymweliad yn cadarnhau eu bod wedi mabwysiadu ac yn cydymffurfio gyda'r polisi arweiniol yr Adran addysg (100%). Bydd addasiadau, yn dilyn y gwerthusiad allanol, bydd yn cael eu gweithredu yn y drefn adrodd yn dod yn rhan ychwanegol o'r ymweliadau gwirio ansawdd	Mae'r agwedd yma yn cael ei hychwanegu i ymweliadau Ansawdd Diogelu o ddechrau mis Chwefror 2026.
Adrodd ar y ddau fesur isod mewn cyfarfodydd herio perfformiad: **-Nifer o adroddiadau o ddefnydd o arferion cyfyngol gan ysgolion.** **-% o'r adroddiadau sydd wedi derbyn llais y plentyn fel rhan o'r adroddiad**	**Diweddariad:** Mae'r gweithredu yma yn ddibynnol ar yr argymhellion sy'n deillio o'r gwerthusiad allanol.	**Amserlen:** Disgwyl am ganlyniad y gwerthusiad y cwmni allanol.
Allbynnau hyd yma		
Dim infograff arferion cyfyngol ar hyn o bryd.		

THEMA 6 - CYNLLUNIO ARGYFWNG AC YMATEB I ARGYFWNG ***Swyddog Adrodd: Catrin Love***	
1. Nod Thema:	• Sicrhau bod cynllun clir, strategol a chydgysylltiedig ar waith mewn achos o argyfwng
2. Arweiniad a geisir gan y Bwrdd:	Gofynnwn i'r Bwrdd; - Herio a chraffu ar gynnydd - Cynnig unrhyw arweiniad pellach ar y camau nesaf.
3. Cynnydd hyd yma:	Proses ymgynghorol wedi ei chynnal gyda unigolion penodol oedd ynghlwm â digwyddiadau ar ddiwrnod yr arest yn yr ysgol er mwyn cael dod i ddeall yn well. Drafft o Gynllun Crisis mewn lle sydd wedi ymgorffori yr holl argymhellion yn adroddiad CPR. Drafft wedi ei gyflwyno i gohort bychan o Benaethaid Ysgolion (cymysgedd o ysgolion bychan, mwy ac Uwchradd) gyda nifer o sylwadau wedi eu derbyn. Drafft o gytundeb cydweithio gyda'r Heddlu wedi ei baratoi yn dilyn trafodaethau gyda'r Heddlu. Cytundeb i gyd-weithio yn hyblyg a fydd weithiau yn gallu cynnwys secondiad, ond hefyd polisi drws agored neu dimau cyswllt dioddefwyr.
4. Heriau a wynebwyd:	Anghenion a gallu ysgolion yn wahanol yn ddibynol ar eu maint. Fersiwn drafft cyntaf yn adnabod 7 rôl allweddol mewn ysgolion mewn crisis ond yn ymarfer nid oes 7 aelod staff i gyd mewn ysgol fychan. Penaethaid yn teimlo fod gormod i o ddogfennau a gweithdrefnau yn ymwneud ac argyfwng mewn ysgolion gyda cais i resymoli dogfennau a'u ymgorffori i un ddogfen e.e. gweithdrefnau tân / cloi lawr /diogleu / crisis. Angen addasu y bwriad gwreiddiol o ran cyfathrebu y Cynllun gyda'r ysgolion, Penaethiaid ddim yn gweld cyflwyniad byr mewn Cyfarfod Busnes yn ddigonol.
5. Y camau nesaf/cerrig milltir allweddol:	Ail gyflwyno y Cynllun Crisis i'r un cohort o Benaethaid Ysgolion gyda'u sylwadau gwreiddiol wedi eu hymgorffori **Ebrill 2026** Cytuno ar ddull o gyfathrebu a hyfforddi pob ysgol **Mai 2026** Rhannu cytundeb cydweithio gyda'r Heddlu am sylwadau gyda'r bwriad o'i fabwysiadu yn ffurfiol. **Ebrill 2026**
6. Risgiau / Adnoddau:	**Risgiau** Awgrym fod canllawiau cenedlaethol i ddilyn yn y maes yma all newid y cynnwys. **Adnoddau** Cyllideb am adnodd ychwanegol wedi ei gymeradwyo ac yn y broses o hysbysebu swydd.

7. Ystyriaethau Cyfathrebu:	Angen cyfathrebu gyda Llywodraethwyr ysgolion Angen cynnwys safleoedd ehangach nac ysgolion yn unig e.e. canolfannau hamdden, cartrefi preswyl ayb.
8. Amserlenni:	

Rhif	Blaenoriaeth	Beth?	Amserlen
54	2	Adolygu'r cynllun digwyddiadau difrifol strategol	Cyfnod ymgynghori *31/3/26*. Rhaglen hyfforddi *Tymor yr Haf 2026*
57	2	Trefnu secondiad i weithiwr cymdeithasol i weithio â'r Heddlu (yn unol a'r angen)	Ebrill 2026
55	5	Protocol swyddogol i rannu gwybodaeth	Wedi ei gwblhau
56	5	Cynllun mewn grym sy'n gosod camau i gael cymorth cyflym mewn digwyddiad trawmatig	Wedi ei gwblhau

Llwyd = Wedi cwblhau neu ddim yn gallu gweithredu gan ein bod yn aros am newid cenedlaethol / rhanbarthol

Mesurau (Effaith)		
Nifer ysgolion / staff / Llywodraethwyr ym mhob ysgol sydd wedi derbyn hyfforddiant Cynllun Argyfwng.	**Amserlen:** Hyfforddiant i gael ei amserlennu	**Diweddariad:** Adrodd ar hwn yn parhau yn gynamserol gan fod angen diweddaru ac ymgynghori ar y Cynllun cyn rhoi hyfforddiant priodol yn ei le.
Nifer archwiliadau boddhaol o gynlluniau argyfwng ar y safleoedd y Cyngor	**Amserlen:** Rhaglen archwiliadau blynyddol i gychwyn o Medi 2026.	**Diweddariad:** Adrodd ar hwn yn parhau yn gynamserol gan fod angen cynnig hyfforddiant priodol yn ei le cyn sefydlu rhaglen monitro.

Allbynnau hyd yma

Cytundeb i **gydweithio â'r Heddlu mewn argyfwng**, er enghraifft, fod gweithiwr cymdeithasol yn gweithio i'r Heddlu am gyfnod (secondiad).

Thema 7 – Ysgol Friars ***Swyddog Adrodd: Margaret Davies***	
1. Nod y Thema:	• Cefnogi Ysgol Friars •
2. Canllaw a geisir gan y Bwrdd:	Gofynnwn i'r Bwrdd: – Herio a chraffu ar y cynnydd – Rhoi unrhyw ganllaw pellach ar y camau nesaf.
3. Cynnydd hyd yma:	**Adolygu gallu'r Corff Llywodraethu i weithredu'r argymhellion a ddaw yn sgil yr Adolygiad Ymarfer Plant (CPR), gan asesu'n realistig pa gamau sydd y tu hwnt i'w gapasiti.** • Mae trefniadau llywodraethu ar gyfer llesiant a diogelu yn parhau i gryfhau. Mae llywodraethwyr yn dangos hyder wrth werthuso'r adroddiad llesiant a diogelu, ac mae rhaglen strwythuredig o gyfarfodydd cefnogi a herio rhwng y Person Diogelu Dynodedig (DSP) a'r Llywodraethwr Diogelu yn digwydd bob tymor. Mae tystiolaeth glir o becyn data sy'n datblygu, wedi'i lunio mewn ymateb i adborth y llywodraethwyr—er enghraifft, cymariaethau presenoldeb tymhorol—sy'n gwella ansawdd goruchwyliaeth strategol. • Mae'r adroddiad tymhorol i'r Corff Llywodraethu yn darparu data i lywodraethwyr mewn perthynas ag atgyfeiriadau diogelu, amddiffyn plant a phlant sy'n derbyn gofal. • Mae'r ysgol wedi sefydlu is-bwyllgor llesiant sy'n cyfarfod yn rheolaidd i rannu gwybodaeth am ddata lefel uchel, patrymau, a'r camau/ymatebion y mae'r ysgol yn eu cymryd mewn ymateb i bryderon. • Mae'r Corff Llywodraethu yn craffu ar y polisïau diogelu cyn eu cadarnhau mewn cyfarfod llawn o'r Corff Llywodraethu. Caiff y rhain eu cadarnhau'n flynyddol. • Mae'r ysgol yn gweithio'n agos gyda swyddogion diogelu penodedig yr awdurdod lleol ac arbenigwr allanol. Mae'r awdurdod lleol yn cefnogi'r Llywodraethwyr wrth iddynt ddatblygu eu rôl "ffrind beirniadol". • Caiff SER diogelu ei gwblhau'n flynyddol bellach ac fe'i cyflwynir i'r Corff Llywodraethu llawn.

	• Mae'r Corff Llywodraethu wedi cael briff ar yr argymhellion posibl o'r Adolygiad Ymarfer Plant, a bydd yn gweithio'n agos gyda arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod yr holl argymhellion sy'n berthnasol i'r ysgol yn cael eu cwblhau'n amserol. • Mae Swyddog Diogelu'r Awdurdod yn parhau i fynychu cyfarfodydd y Corff Llywodraethu ac is-bwyllgor Llesiant a Diogelu i ddarparu cefnogaeth a her adeiladol, sicrhau adborth rheolaidd i'r Awdurdod ynghylch cynnydd yn erbyn yr argymhellion, a chryfhau'r berthynas waith rhwng yr ysgol a'r Awdurdod. • Mae'r Arweinydd Diogelu yn cyfarfod â'r Pennaeth/Arweinydd Diogelu Dynodedig bob tair wythnos ac yn mynychu cyfarfodydd y Corff Llywodraethu. **Cryfhau hyfforddiant a chefnogaeth i lywodraethwyr ym meysydd diogelu, atebolrwydd strategol, a monitro perfformiad.** • Mae pob llywodraethwr wedi cwblhau hyfforddiant yr NSPCC. • Cynhaliwyd cyfarfod arbennig o'r Corff Llywodraethu ar 1 Rhagfyr i ganolbwyntio ar Ddiogelu fel a ganlyn: o Ffurflen hunanwerthuso ar gyfer Diogelu ac Amddiffyn Plant – Estyn o Archwiliad yr Awdurdod Lleol o Protocol Amgylchedd Cysurus: Protocol Cymorth Cyn ac Ar Ôl Profedigaeth i Ddisgyblion Ysgol Friars o Hyfforddiant Diogelu – Staff a Llywodraethwyr o Bwrdd Rhaglen – Canlyniad yr Adolygiad Ymarfer Plant o Rôl a chyfrifoldebau'r Is-bwyllgor Llesiant a Diogelu **Cefnogi'r Pennaeth dros dro, y Dirprwy a'r ddau Bennaeth Cynorthwyol newydd wrth iddynt ddatblygu fel tîm rheoli cryf.** • Ymwelodd y SIA yn ystod cyhoeddi'r CPR ac wrth baratoi ar gyfer arolygiad Estyn. Mae'r SIA yn parhau i ymweld yn ôl yr angen yn ystod y flwyddyn i drafod gwelliannau i'r ysgol.

	• ‘Man diogel’ – mae sesiynau hanner tymor wedi’u trefnu i holl aelodau’r tîm arweinyddiaeth gan ‘ysgolion sy’n ystyriol o drawma’. • Ceir goruchwyliaeth fisol i’r Person Dynodedig gan ymgynghorydd annibynnol i gefnogi’r pwysau ar y DSP ar hyn o bryd. • Cydweithio traws-ysgol – mae’r ysgol yn parhau i weithio gyda chynghrair yr A55 sy’n canolbwyntio ar sgiliau llythrennedd, a hefyd gyda Ysgol Syr Hugh Owen, Ysgol Brynrefail ac Ysgol Dyffryn Ogwen mewn perthynas â Gwynedd. Mae cytundeb ffurfiol wedi’i ddatblygu rhwng pedair ysgol a’r ffocws cyntaf yw cynhwysiant. **Cefnogi’r broses recriwtio a’r pontio i Brifathro parhaol yn ystod 2026, gan dawelu meddyliau staff a rhieni bod trefniadau cadarn ar waith gan Gyngor Gwynedd.** • Wedi penodi Prifathro parhaol gyda dyddiad dechrau 1 Medi 2026. **Cryfhau arweinyddiaeth ganol a sicrhau bod prosesau rheoli’r ysgol yn weithredol ac yn dryloyw.** • Penodwyd Llywodraethwyr Cyswllt ac mae ‘Canllaw’r Ysgol ar gyfer Ymweliadau Cefnogol gan Lywodraethwyr’ wedi’i fabwysiadu gan y Corff Llywodraethu. Cynhaliwyd cyfarfodydd gyda’r adrannau ac maent yn parhau. Anfonir ffurflen cofnodi trosolwg cyffredinol yn dilyn ymweliad cefnogol i’r ysgol gan aelod o’r Corff Llywodraethu at y Prifathro a Phennaeth Adran. • Cwblhawyd rownd gyntaf o sicrwydd ansawdd, ac mae adroddiad o ganfyddiadau ysgol gyfan wedi’i gyflwyno i’r Corff Llywodraethu. Mae meysydd ysgol gyfan ar gyfer gwelliant pellach wedi’u cynnwys yng Nghynllun Datblygu’r Ysgol. • Mae’r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu’r Polisi PDR. Bu saib mewn rhaglenni datblygu arweinyddiaeth cenedlaethol eleni, ond byddant yn dechrau ym mis Medi. Mae anghenion Dysgu Proffesiynol (PL) y staff yn cael eu casglu ar hyn o bryd yn dilyn eu cyfarfodydd PDR cychwynnol. **Llais y Disgybl**

	• Mae arweinwyr a llywodraethwyr yn rhoi gwerth uchel ar lais y disgybl, ac mae'r ymrwymiad hwn yn fwyfwy amlwg yn strwythurau a phrosesau'r ysgol sy'n datblygu. Mae llywodraethwr dynodedig bellach yn mynychu cyfarfodydd y cyngor ysgol yn rheolaidd, gan ddarparu cyswllt effeithiol rhwng disgyblion a'r corff llywodraethu ac yn sicrhau bod safbwyntiau dysgwyr yn llywio trafodaethau strategol. Mae prif ddisgyblion yn cyfarfod yn rheolaidd â'r Pennaeth i godi materion pwysig, ac mae'r ddeialog hon yn dechrau dylanwadu ar agweddau ar ddatblygiad yr ysgol mewn ffordd ystyrlon. O ganlyniad, mae disgyblion yn teimlo bod eu barn yn cael ei chlywed a'u bod yn gallu dylanwadu ar newid o fewn yr ysgol. Fodd bynnag, mae arweinwyr yn cydnabod bod llais y disgybl yn gryfach ar lefel ysgol gyfan nag o fewn grwpiau tiwtor a grwpiau blwyddyn, lle mae cyfleoedd ar gyfer ymgynghori a chyfranogi yn parhau'n anghyson. Felly, mae cryfhau'r haenau hyn o lais y disgybl, ynghyd â sefydlu is-bwyllgorau pwrpasol i gefnogi gwaith eang y cyngor ysgol, yn gam clir nesaf. Mae hyfforddiant cychwynnol a gynllunnir gyda thîm Comisiynydd Plant Cymru yn ddatblygiad amserol a chadarnhaol, ac mae disgwyl iddo wella hyder disgyblion, eu sgiliau eiriolaeth, a'r effaith gyffredinol ar lais y disgybl ar draws cymuned yr ysgol. **Adolygu a chryfhau trefniadau cwnsela a chefnogaeth emosiynol, gan sicrhau darpariaeth gynaliadwy o ansawdd uchel i blant a phobl ifanc.** <u>Canolfan llesiant</u> • Cyflwynwyd 'adroddiad canolfan llesiant' i'r Corff Llywodraethu ym mis Mawrth 2026. Ar hyn o bryd mae 4 cwnselydd yn yr ysgol ac mae cyfanswm o 53 o ddisgyblion wedi'u hatgyfeirio yn y cyfnod hwn (01/09/25–31/01/26) (Cyfnod Allweddol 3 – 31 o ddisgyblion, Cyfnod Allweddol 4 – 10, Cyfnod Allweddol 5 – 12). Mae cyfarfodydd gyda thîm cwnsela'r ysgol, y DSP a'r Swyddog Diogelu yn digwydd bob hanner tymor. Canolbwyntiodd y cyfarfodydd cychwynnol ar y broses atgyfeirio, gwella cyfathrebu ynghylch apwyntiadau, a gwella cyfathrebu rhwng cwnselwyr yn yr ysgol a'r tîm diogelu. Cytunwyd ar sesiynau cymorth ychwanegol

	gan gwnselwyr yr ysgol lle bu dyddiau 'sbardun' posibl. Hyd yma, mae'r rhain wedi bod ar y canlynol: - Rhyddhau adroddiad y CPR - Diwrnod canlyniadau Mathemateg TGAU - Diwrnod gweithdy "Peidiwch â Dwyn Fy Nyfodol" (RASASC) Defnyddir yr ystafelloedd yn y ganolfan llesiant yn rheolaidd gan nifer o wasanaethau cymorth ychwanegol: <u>Gwasanaeth Nyrsio Ysgol</u> sydd wedi'i leoli yn y Ganolfan ac sy'n cynnig cymorth a chyngor i blant, pobl ifanc a'u teuluoedd neu ofalwyr i'w helpu i gyrraedd eu potensial llawn yn ystod eu blynyddoedd ysgol ac y tu hwnt. Gellir cynnig cyngor a chymorth cyfrinachol ar ystod eang o faterion. <u>Be' Di'r Sgôr</u> – Gwasanaeth Camddefnyddio Cyffuriau ac Alcohol Pobl Ifanc Gwynedd ac Ynys Môn. Mae'r gwasanaeth ar gael i unrhyw berson ifanc hyd at 25 oed sydd wedi'i effeithio gan gyffuriau neu alcohol, yn uniongyrchol neu drwy rywun arall. Maent yn gweithio'n gyfrinachol gyda phobl ifanc i gynnig cymorth a chyngor un-i-un, sesiynau galw heibio yn y gymuned, adnoddau addysg ac atal, a chanllawiau i deuluoedd a gweithwyr proffesiynol. Mae dau aelod o'r tîm wedi sefydlu clinig wythnosol yn Ysgol Friars. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys: • Cynnal sesiynau un-i-un neu grŵp wedi'u targedu gyda disgyblion • Cynnig cyngor a sesiynau cymorth i staff, os yw'n ddefnyddiol <u>Hwb CAMHS</u> – Bob mis, cynhelir cyfarfod o hwb CAMHS. Mae hwn yn wasanaeth ymyrraeth gynnar, atal a hyrwyddo. Pwrpas y hwb yw: • Darparu cyngor, canllaw a chefnogaeth i amgylchedd ysgol amlddisgyblaethol. • Uwchsgilio'r rhai sy'n gweithio o amgylch y plentyn o fewn lleoliad yr ysgol. • Adnabod anawsterau iechyd meddwl, atgyfeirio ac ymyrryd yn gynnar o fewn amgylchedd yr ysgol. • Cynyddu ymwybyddiaeth a gwybodaeth am iechyd meddwl plant, a sut i ddylanwadu a meithrin gwydnwch.

	• Galluogi'r system addysg i ddylanwadu'n gadarnhaol ar iechyd meddwl. <u>Gwaith aml-asiantaeth – Cefnogi presenoldeb</u> – Mae'r ganolfan llesiant hefyd yn cael ei defnyddio i gefnogi disgyblion i ddychwelyd i'r ysgol yn dilyn cyfnodau hir o absenoldeb. Mae asiantaethau sy'n cefnogi disgyblion ag absenoldebau tymor hir wedi dechrau trefnu sesiynau yn y ganolfan llesiant i bontio'r bwlch rhwng y cartref a'r ysgol. Mae hyn yn digwydd ar hyn o bryd gyda dau ddisgybl ym Mlwyddyn 9 nad ydynt wedi mynychu'r ysgol yn y flwyddyn academaidd hon. Defnyddir y ganolfan llesiant hefyd ar gyfer cyfarfodydd gyda gweithwyr cymdeithasol, gweithwyr cymorth, cyfweliadau'r heddlu a chyfarfodydd â rhieni. **Cefnogi staff i feithrin diwylliant o ddiogelwch, ymddiriedaeth a pharch, gan ddarparu hyfforddiant ychwanegol lle bo angen.** Ers 2023, mae'r ysgol wedi adolygu ei model hyfforddiant ar gyfer diogelu ac amddiffyn plant. Yn unol â Chyngor Gwynedd, mae'r ysgol yn cydymffurfio â hyfforddiant Grŵp A, B a C. Byddwn yn parhau i adolygu'r model hyfforddiant hwn yn seiliedig ar adborth gan staff a swyddogion yr awdurdod lleol. • Ym mis Mai, cwblhaodd yr holl Arweinwyr Uwch hyfforddiant Grŵp C yr NSPCC ar gyfer personau dynodedig. Cwblhaodd aelodau newydd y tîm arweinyddiaeth uwch yr hyfforddiant ym mis Medi 2025. • Yn ogystal, mae'r swyddog diogelu hefyd wedi cwblhau hyfforddiant Grŵp C. • Yn ogystal, mae'r Person Diogelu Dynodedig wedi mynychu hyfforddiant Grŵp C a hwyluswyd gan Gyngor Gwynedd. • Ym mis Medi 2025, comisiynodd y tîm arweinyddiaeth uwch hyfforddwr annibynnol i hwyluso hyfforddiant Grŵp B i'r holl staff ar ddiwrnod HMS. Roedd hwn yn becyn hyfforddi cynhwysfawr sy'n bodloni gofynion hyfforddiant Grŵp B. • Yn ogystal, comisiynodd yr ysgol yr hyfforddwr annibynnol i weithio'n agos gyda'n Person Diogelu Dynodedig newydd i gefnogi, herio a gwella ein trefniadau diogelu ac amddiffyn plant. Mae'r gwasanaeth cymorth hwn i'n DSP a'r tîm diogelu yn parhau'n fisol.

	• Yn ogystal, mae'r holl staff wedi cwblhau hyfforddiant ar-lein Grŵp A, Prevent, a hyfforddiant Trais yn erbyn Menywod, sy'n fodiwlau hyfforddi ar-lein. • Mae'r ysgol yn cynnal cofnodion ac yn sicrhau bod yr holl staff wedi'u hyfforddi'n briodol ar amddiffyn plant a diogelu, Prevent a thrais rhywiol. • Mae'r holl staff yn ymwybodol o wahanol lefelau anghenion plant ac o sut i ymateb i'w hanghenion mewn sefyllfaoedd gwahanol. • Mae'r ysgol wedi symud tuag at dîm diogelu dynodedig sy'n gallu ymateb yn briodol ac yn amserol, gan sicrhau bod cymorth ar gael pan fo angen ac y caiff atgyfeiriadau eu gwneud yn amserol. • Ers Mehefin 2025, mae pob aelod newydd o staff yn derbyn hyfforddiant diogelu fel rhan o'u hymsefydlu. Caiff hyn ei hwyluso gan ein Person Diogelu Dynodedig. • Mae Arweinydd Diogelu Dynodedig yr awdurdod lleol yn cyfarfod â thîm diogelu'r ysgol yn fisol i drafod tueddiadau a darparu cefnogaeth. Mae hyfforddiant diogelu ac amddiffyn plant yn flaenoriaeth yn Ysgol Friars. Mae'r ysgol yn cydymffurfio â pholisi'r awdurdod lleol o ran darparu hyfforddiant Grŵp A a Grŵp B. Caiff personau dynodedig a dirprwy bersonau dynodedig eu hyfforddi i lefel Grŵp C. Mae'r ymagwedd dîm hon yn sicrhau bod trefniadau cadarn ar waith i ddarparu arweiniad i staff ac i gysylltu â Chyngor Gwynedd er mwyn sicrhau ein bod yn gyfredol ac yn cydymffurfio. **Cynnal archwiliadau diogelu rheolaidd a darparu sicrwydd parhaus i'r Awdurdod a'r Bwrdd Rhaglen.** • Cyflwynwyd hunanwerthusiad diogelu Estyn ac archwiliad Gwynedd i'r llywodraethwyr. • Mae archwiliad ysgol ar waith ac mae'n bwydo i'r cynllun gweithredu. • Cwblhawyd ymweliad diogelu'r awdurdod lleol. • Cyflwynir adroddiadau tymhorol i'r llywodraethwyr mewn perthynas ag amddiffyn plant/diogelu a rolau staff.

	Cyfathrebu a Thryloywder • Mae cyfathrebu â rhieni yn parhau'n faes i'w ddatblygu. Mae cynlluniau i greu grwpiau ffocws pwrpasol y tymor nesaf yn darparu ffordd glir ymlaen ac yn cynnig y potensial ar gyfer ymgysylltu mwy ystyrlon â rhieni mewn trafodaethau llesiant a diogelu.
4. Heriau a wynebwyd:	**Parhau i glercio'r Corff Llywodraethu hyd nes bod trefniadau cynaliadwy ar waith.** • Mae'r ysgol wedi hysbysebu'r rôl Clerc i'r Corff Llywodraethu dair gwaith ond heb lwyddo i benodi. Bydd yr ysgol yn ail-hysbysebu yn ystod yr wythnosau nesaf yn dilyn cyhoeddi Adroddiad Estyn. Yn y cyfamser, mae'r clerc presennol yn parhau i weithio'n agos gyda'r Arweinydd Prosiect. **Cryfhau hyfforddiant a chefnogaeth i lywodraethwyr ym meysydd diogelu, atebolrwydd strategol, a monitro perfformiad.** • Yn aros i glywed sut y bydd hyfforddiant gorfodol yn newid yn genedlaethol cyn manylu ymhellach.
5. Camau nesaf / cerrig milltir allweddol:	• Parhau i wreiddio llais y disgybl drwy weithio'n agos gyda thîm comisiynydd y plant • Sicrhau bod argymhellion ein hadroddiad Estyn yn cael eu hymgorffori mewn cynllunio ysgol gyfan • Parhau i ddatblygu ein hymateb graddedig i ymddygiad cymdeithasol-emosiynol a heriol
6. Risgiau / Adnoddau:	**Sicrhau bod rôl y Swyddog Diogelu ychwanegol dros dro wedi'i hintegreiddio'n effeithiol, gyda fframwaith clir o ran atebolrwydd a goruchwyliaeth.** • Bydd y pwyllgor cyllid a staffio yn ystyried y dyfodol ar ôl derbyn cyllideb y flwyddyn nesaf.
7. Ystyriaethau Cyfathrebu	**Cyfathrebu a Thryloywder** • Mae cyfathrebu â rhieni yn parhau'n faes i'w ddatblygu.
8. Amserlenni:	